

NEPOVJERENJE PREDSJEDNIKU

Većinom glasova vijećnika Skupštine Županijske Šibenske, Ante Mikulandra, dosadašnji predsjednik, više ne obnaša tu dužnost. U diskusiji koja je prethodila tajnom glasovanju, istaknuto je da je Mikulandra, kao predsjednik Skupštine, provodio u nekim mjeri politiku HDZ-a, a ne interesu Skupštine, a priznao je također da je kao predsjednik Županijske skupštine, u kojemu se komponovalo i pismo dr. Franji Tuđmanu, i šefu Ureda za nacionalnu sigurnost Hrvoju Šariću, u svu dobitne, kao i neki pojedini članovi. Novi predsjednik Županijske skupštine bit će izabran u siječnju 1995. godine.

Stranica 2.

ŠIBENSKI LIST

POŠTARINA PLAĆENA
kod pošte 58000 Split

TISKANICA

KNJIŽNICA "Juraj ŠIŽGORIĆ"

59000 ŠIBENIK

prosinca

ŠIBENIK

GLASILO ŽUPANIJE ŠIBENSKE

GOD. XXXII.
BROJ 1614IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 3. prosinca 1994.CIJENA
2 KUNETVORNICA ELEKTRODA
I FEROLEGURA

JESAM ZA GAŠENJE, ALI ...

Svi smo mi za gašenje TEF-a. No, razlikujemo se oko toga na koji način to učiniti. TEF nije i neće biti ugašen sve dok zadnji radnik ne bude zbrinut. Dignut ću spomenik onome tko donese odluku o gašenju TEF-a, te preko noći zbrine devet stotina ljudi. Plaću za listopad radnicima će primiti ovih dana. Ona je, prosječno, oko tisuću kuna. Što će biti dalje puno me pište — kaže direktor TEF-a Petar Rajević Stranica 4.

MASLINARSTVO U NAS

BIT ĆE MALO KAMENICA

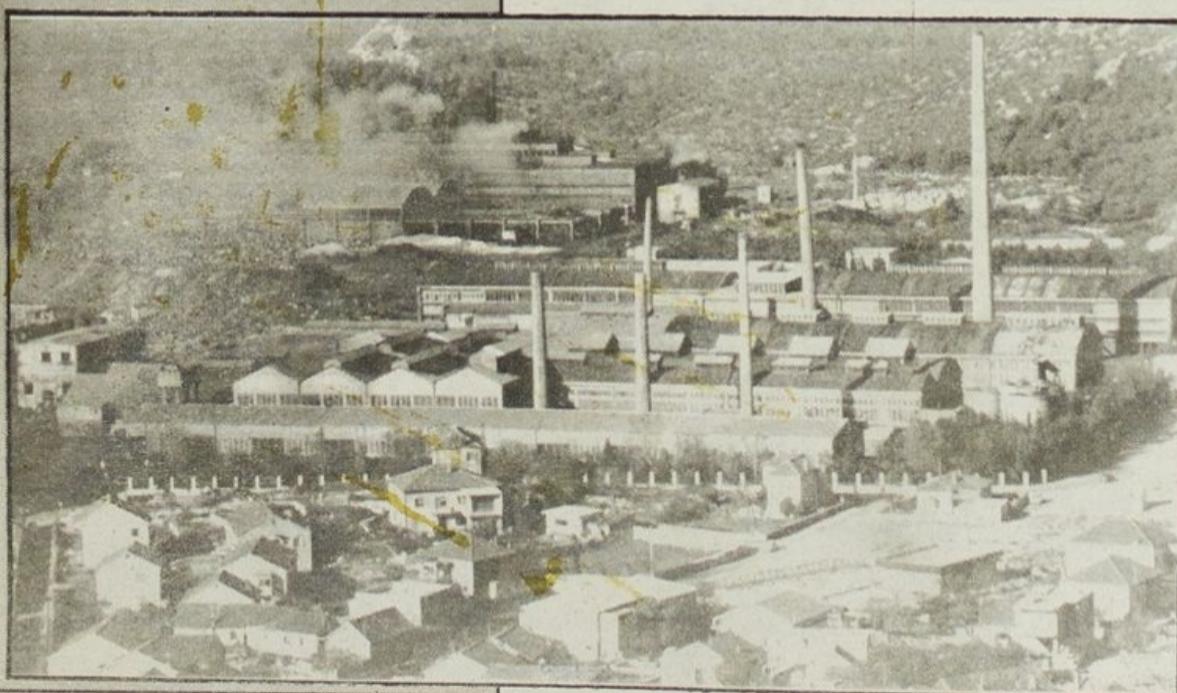
Maslinarstvo u nas je ove godine dobro rodilo. Prerada je u tijeku i ulja će, kažu maslinari, biti »koliko ti srce želi«. Ali, nelzvjesnost gdje s njim, osim u kamenice, i dalje je tu. Cijena od oko 25 kuna po litri je podcijenjena Stranica 5.

DVOJBU ĆE RIJEŠITI VRIJEME

U ŽARIŠTU

Veličina dvojba koja je ostala i još uvijek visi nad našim glavama glasi: Je li Hrvatska trebala intervenirati i ući u sukob, je li ovo bio sudbonosni trenutak Stranica 3.

TKO SE I KAKO PRIPREMA ZA POVRATAK?

RIJEDAK, ALI DIVAN PRIMJER!

Ako se ne budemo na vrijeme pripremili za povratak i u gospodarstvu, može nam se dogoditi da budemo prognanici u vlastitim kućama. Država mora poduzeća na okupiranim područjima dovesti najmanje u stanje u kojima su bila prije okupacije. Preduinvesticijska je studija za obnovu proizvodnje u INA-OKI «Drnišplast» izrađena. Ukupna investicija iznosi oko pet milijuna DEM. Potrebno nam je dvadeset posto kreditnih sredstava, a sve ostalo će investicija «sama sebe isplatiti» u roku od tri godine aktivnog rada Stranica 3.

CRNO - BIJELA U KOLORU

»ININA« POSLA

Što je natjerala INU na novi, onda i dvostruko skuplji, način pakiranja i prodaje kerozina. Ako je i od INE, previše je za svaki normalan ukus i džep

Cesto se čovjek začudi i s nevjericom za pojedine informacije upita je li to doista moguće. Slikovit je najnoviji primjer INE, koji jednostavno ne može nikoga ostaviti ravnodušnim, a uz to nam plastično kazuje da je monopol uvijek monopol. Četnica nas je agresija u jednom trenutku dovela do strujnog šoka, gotovo je Dalmacija dovedena u stanje kolapsa. Naravno, valjalo je razmisliti što uraditi za zimu koja je slijedila, kako se grijati koliko zima bude sušna i električne redukcije neizbjegljive. Na sreću, kiša je bilo u izobilju, redukcije su izbjegnute, ali se veliki broj domaćinstava u Dalmaciji preorientirao na novi oblik grijanja. Kerozinske pećice, do tada rijetko videne na ovim prostorima, nisu preplavile tržiste i u nemalom broju postale sastavni dio stanova. Nisu bile preskupe, kao ni gorivo za njih. Kerozina ili rasvjetnog petroleja, zbog povećane potrošnje, bilo je kupiti na benzinskim crpkama i sve je prošle zime normalno funkcioniralo. Međutim, pred početak ove zime svjedoci smo da INA mijenja ploču, pa nam lijepo poručuje da se više neće moći na benzinskim crpkama kupiti rasvjetni petrol. Nudi nam kupvinu u plastičnim nepovratnim kartama. To što je cijena dvostruko već nikome ništa.

Otkud pravo INI na ovaku ponašanje. Odgovor je jednostavan jer proizlazi iz pozicije monopola. Građani ne mogu ništa promijeniti jer nemaju alternativu, osim što mogu pobjeći na novi oblik grijanja. Sve ovo podsjeća na već video, jer slično je bilo i sa lož uljem i sa grijanjem na plin. Prvu godinu je lož ulje bilo po cijeni izuzetno prihvatljivo, dosta ljudi je kupilo peć na lož ulje, da bi INA dogodine debelo povećala cijene, što je onda s vremenom ljude otjeralo. Slično je bilo i s plinskim pećima za grijanje, a po svoj prilici takva sudbina čeka i peći na kerozinu.

Upravo zbog ovakvih ininih poteza posebice raduje otvaranje manjih privatnih benzinskih crpk, što jamči makar kakvu takvu alternativu. Ne vjerujem da bi se i privatnici služili ovakvim metodama, jer bi na taj način ugrozavali sami sebe gubljenjem sigurne zimske potražnje za kerozinom. Cijenom bi sigurno bili prihvatljiviji. Za INU su to očito male stavke u ukupnoj zaradi. To što je prošle godine u Dalmaciji kupljeno izuzetno puno peći na kerozin za Inu je kako vidimo bio poticaj za ekskluzivno pakiranje i dvostruko veću cijenu. Prvo navucimo ljude cijenom, a onda im dogodine preplatimo. Tako se ponašaju pravi monopolisti. Priča da se na taj način brine u našem zdravlju više je nego licemjerna. Brinu oni samo o sebi i time se isključivo rukovode. Ali takvih smo se priča naslušali i stvarno ih je preko glave.

P.S. Na izložima gradskih trgovina već je započelo božićno ukrašavanje. Dakle, približava se i vrijeme za lijepo želje za 1995. godinu. Stoga, svima Vam želim da 1995. bude struje u izobilju, da se njena cijena ne poveća i da nitko ne bude prisiljen kupiti ni kapi kerozin po novim ininim cijenama. Isto tako, INI želim da se oni griju ne kerozin po novim cijenama. Pa neka se uvjere da je zdravo. **Ivana POLJIČAK**

GRADSKO POGLAVARSTVO O KOMUNALNOJ NAKNADI

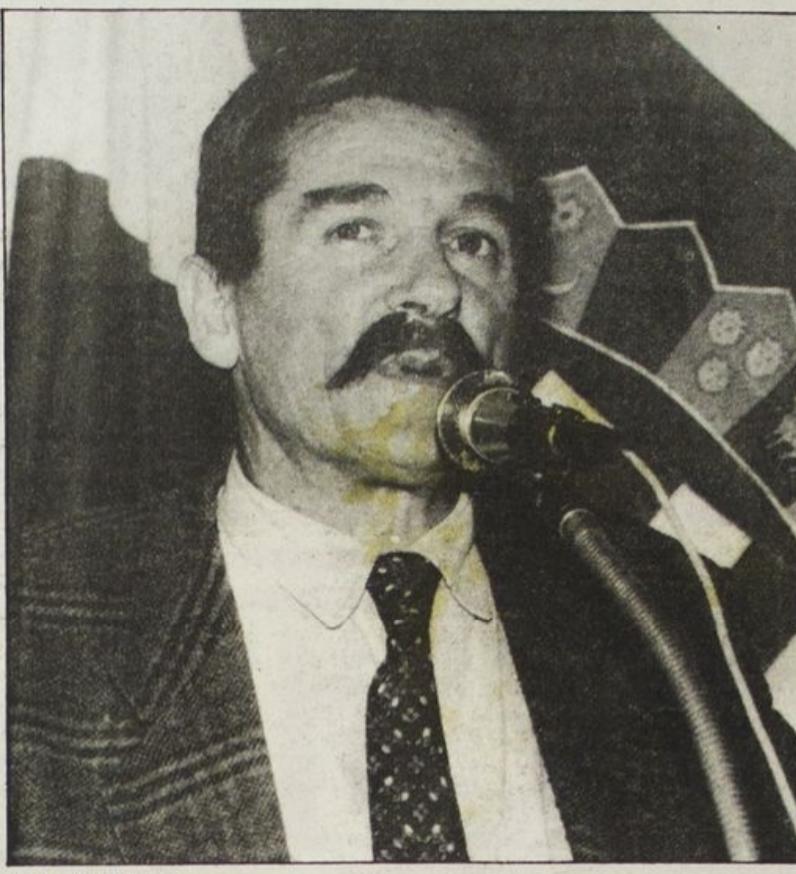
LOŠA NAPLATA

Fond za stambeno i komunalno gospodarstvo Šibenika ima gubitak od gotovo 350 tisuća kuna, a na proteklome sastanku nije raspravljano kako da se loša naplata komunalne naknade – kao osnovni uzrok gubicima – popravi do zadovoljavajuće mјere

Stanovnici Rasline, odlučilo je Poglavarstvo Grada Šibenika u utorak, zasjedajući u funkciji Upravnog odbora Fonda za stambeno i komunalno gospodarstvo grada — od 1. siječnja 1995. nanovo će plaćati komunalnu naknadu. Rasline je, kao krizno područje, odlukom Fonda bila oslobođena plaćanja komunalne naknade lani u srpnju. U međuvremenu, i druga su mjesta na ratom ugroženim područjima, ponovno započela s plaćanjem komunalne, pa će to od Nove godine, biti obveza i Raslinjani. Inače, Fond za stambeno i komunalno gospodarstvo završio je poslovanje u ovoj godini s gubitkom od gotovo 350 tisuća kuna. Najteže je naplatiti komunalnu naknadu, kazano je, koja je u prvome polugodištu otvorena tek u 45,6 posto slučajeva. U stambenoj djelatnosti, istodobno je naplaćeno 84,5 od fakturiranog. Međutim, naplativost komunalne naknade kod još uvijek nazvanog, društva

tvenog sektora gospodarstva je 11 posto, dok privatnici nešto „bjede“, ali ipak plaćaju tek dvadeset posto. Ante Crvelin iz Fonda, koji je referirao članovima Poglavarstva, ističe da se komunalna naknada najviše plaća u gradu (oko 50 posto), a taj se postotak smanjuje na periferiju i na selu, i najmanji je u Dubravi — svega 0,3 posto. Još teže je naplatiti novac za komunalni doprinos, iz kojega se izdvaja za razvoj komunalne infrastrukture, te se komunalne naplaćuju isključivo sudski. Poglavarstvo je na sjednici dobilo zahtjeve Remontnog brodogradilišta Šibenik, TLM-a, Dječjih vrtića i Centra za socijalni rad za oslobadanjem od plaćanja komunalne naknade. Također, odbijeno je i 15 istih zahtjeva građana. Kazano je da su svi koji primaju socijalnu pomoć oslobođeni plaćanja komunalne naknade, i odlučeno da Poglavarstvo na tome više neće raspravljati.

B.P.

A. Mikulandri

ZAVRŠEN
I TREĆI
NASTAVAK 10.
SJEDNICE
ŽUPANIJSKE
SKUPŠTINE

NEPOVJERENJE PREDSJEDNIKU

O ideološkoj braći

Dr. Marko Stegić iz HSS-a, kazao je, tijekom rasprave o tome zašto Skupština, nakon odlaške Semire Škugor nema tajnika, neka to bude Ivica Bratić, vijećnik i politički tajnik HDZ, jer ima stan, i sve zna. Nalme, prije toga je dožupan Josko Odak kazao kako nema razloga da netko bude na dužnosti tajnika „ne dobije i stan“. Bratić je Stegiću odgovorio kako su mu njegova (Stegićeva) ideološka braća ukrala 30 tisuća maraka koliko ih je uložio u stan koji mu, po pravu, nije pripao, te da su njegova druga ideološka braća vjerljivo spali i njegovu kuću u Plaramovcima. Zdeslav Matačić kazao je da je Bratić, ustvari, dr. Stegića optužio za velezdaju, dok je Josko Odak, dožupan, bio mišljenja da je Stegić uvrijedio Bratića provocirajući ga za stan, a Matačiću zamjerio što njeguje dvostruku »srđinu«: zbog čega, prema Odaku, nije reagirao nakon Stegićeva istupa?

Ante Mikulandri više nije predsjednik Županijske skupštine Županije Šibenke. To je, tajnim glasovanjem, na sjednici u četvrtak, kojom je predsjedao zamjenik Milan Velić, odlučio dvadeset i dvoje vijećnika od ukupno trideset i četiri koji su glasovali. Protiv je bilo devetero, a suzdržanih troje. S takvim je ishodom, završio konačno, i treći nastavak 10. sjednice Skupštine Županije Šibenke, koje je točka o izglasavanju povjerenja predsjedniku, bila na posljednjem, sedamnaestom mjestu. — Izuzetna mi je čast bila što sam bio prvi predsjednik ove Skupštine. Vaša je odluka takva kakva jest, i kao vijećnik i dalje stojim na raspolaženju — kazao je Ante Mikulandri nakon što su objelodanjeni rezultati glasovanja, i s time odlučio podnijeti ostavku na dužnost predsjednika Županijske skupštine. Naime, prema Poslovniku, Mikulandri je mogao ostati predsjednikom sve do izbora nove osobe na tu funkciju.

Tome je prethodila, slobodno se može kazati, jedna od najkvalitetnijih rasprava u Skupštini u posljednje vrijeme. Vijećnik Paško Erak (HDZ), zamjeriši oporbi što njihovi predstavnici, od kojih je i došao prijedlog da se glasuje o povjerenju Mikulandri nisu prvi govorili, kazao je da je Skupština često bila dovodena pred gotov čin, bez mogućnosti šire rasprave, što je greška predsjednika Mikulandre. Također, izvan zakonskoga roka raspravljalo se i o proračunu Županije, a uopće se nije raspravljalo o javnim poduzećima. Nema stavova Skupštine o njihovu radu, postoji Statut od 1989. godine, u kojima je još terminologija iz samoupravljanja, a nema obrazloženja zbog čega odgovori na vijećnička pitanja kasne deset mjeseci — rekao je Erak, i napomenuo da je konačno vrijeme da ova Skupština počne raspravljati o vitalnim problemima, s predsjednikom na čelu, koji neće biti poslušnik, već će na dnevni red stavljati rasprave od interesa za Skupštinu i one koji su izabrali. Je li Mikulandri još

ječnike, također i oporbene. Istina je, moglo se učiniti više — naposlijetku, rasprava o prognanima je održana — kazao je Mrša, i uz napomenu da se njegovo izlaganje ne dovodi u kontekst s prijedlogom da ga se izabere za člana Poglavarstva — izjavio da će se suzdržati od glasovanja o povjerenju Mikulandri. Ante Mikulandri je kazao da je radio koliko je mogao, i trudio se obavljati dužnost na zadovoljstvo sviju.

— Moram kazati da je to pismo sigurno »vrući krumpir« HDZ-a prebačen Skupštini. Potpisao sam ga, kao predsjednik Skupštine, ali ne i u ime Skupštine — završio je Mikulandri. Odgovorio mu je Zdeslav Matačić:

— Mikulandri se pokušava obraniti da nije primio zahtjev udružene oporbe za izvanrednom sjednicom o temi prognanika, što je nevjerojatno. Posebno je problematično, i opasno, što ispada da je ujeren da je u pravu. Tako i u slučaju pisma. Valjda se ne stidi onoga što je napisao? Tko zna, je li u tome tekstu ostao pogoden i neki vijećnik? Ostavljamo to dobro volji Mikulandri, da kaže što je napisao — rekao je Matačić. Očevđeno je bilo, i u kasnijim izlaganjima, da su vijećnici »slučaj Mikulandri« i razmatrali, a naposlijetku i razriješili, razmatrajući ne Mikulandru, već dužnost predsjednika. Ante Miškić (HSS), nakon prijedloga Ante Dželalije (HDZ) da se konačno, na sljedećoj sjednici raspravlja o gospodarskom i socijalnom stanju u Županiji, kazao je, da je Skupština napokon došla do onoga o čemu HSLS i oporba poslužbeno govore već godinu i pol. Nije svako zlo za zlo — kazao je Miškić, aludirajući na izglasavanje nepovjerenja Mikulandri. Kako je naposlijetku zaključeno, sljedeća Skupština, koja će se održati 12. prosinca raspravljat će o izboru novoga predsjednika, te o gospodarskom i socijalnom stanju u Županiji, o čemu izvještaj treba izraditi Poglavarstvo Županije.

B. PERIŠA
(Snimio: V. POLIĆ)

TKO SE I KAKO PRIPREMA ZA Povratak?

RIJEDAK, ALI DIVAN PRIMJER!

Osnovni zadatak Zajednice progranika Hrvatske, pa tako i naše, županijske je povratak, ustvrdio je na početku razgovora njezin predsjednik Ante Jerković. Drugi je, dodaje, dostojanstveni život u progonstvu, a treći zadatak je priprema za povratak. Upravo ovaj posljednji je, ovom prilikom, bio povodom za naš razgovor. Ne bez razloga, jer riječ je o rijetkim, a Jerković će kazati »divnom primjeru priprema reintegracije i povratka«.

— Drniš je imao svoje gospodarstvo i mi tvrdimo da priprema za povratak na visoravan Miljevac i u Drniš nije isto. Kako sam bio višegodišnji direktor »Drnišplasta«, a u trenutku odlaska iz Drniša bio voditelj komercijalne službe, te bio član Upravnog odbora ispred INE ZA »Drnišplast« to mi je poznato. U razgovorima s kolegama i ljudima uopće, shvatili smo da bi povratak, bez pripreme povratka, bez priprema za obnovu gospodarstva na okupiranom području, znači da kada se vratimo, budemo prognanici u vlastitim kućama. Danas smo isključeni iz svih tokova državnih zbiranja, privatizacije, pretvorbe i ostalog. Cijelo gospodarstvo Drniš nije ušlo u pretvorbu, odnosno privatizaciju. Ovo je prvi primjer da se shvatilo naš zahtjev od strane Zajednice prognanika za pripremu povratka, da su to shvatila državna poduzeća, te da država mora ta poduzeća dovesti u stanje, najmanje, kakvo je bilo prije našeg odlaska.

● O čemu se zapravo radi?

— Budući da smo na čekanju, grupa entuzijasta — tako bih nas slobodno nazvao — pojačana sa stručnim ljudima iz »INA — KOMERCA«, »INA — OKI-ja« i same INE početkom ove godine krenula je u izradu predinvesticijske studije za obnovu proizvodnje koja je prije bila u Drnišu. To je proizvodnja polietilenskih cijevi čija je namjena srednje i niskotlačne plinske mreže, cijevi za vodovode, cijevi za ispušte, predizolacijske cijevi za toplovide i cijevi za navodnjavanje. Istraženo je tržiste i potrebe Hrvatske. Samo je dovoljno reći da je Vlada Hrvatske 1991. godine, raspravljavajući o energetskoj situaciji države, prvorazredno mjesto dala plinifikaciju hrvatskih područja. U tom smislu donesen je plan i program do 2010. godine. Tim planom obuhvaćena su sva područja Hrvatske, pa tako i ova uz jadransku obalu. Prateći to tržiste i plan Vlade došli smo do određenih podataka da se program plinifikacije Hrvatske vrši bržim tempom nego što je to

Već jučer je kasno!

Prije domovinskog rata Drniš nije imao vlastitih državnih poduzeća, već je sve bilo naseljeno na velike privredne sisteme. Isključivo na splitak, zagrebački, pa i šibenski privredni bazen. Primjerom INA-OKI »Drnišplast« morali bi krenuti i drugi, neovisno o tomu u kojoj su fazi pretvorbe veliki poput »Selonaccopa« Split, »Krateka« Krapina, »Dalmacijavino« Split, koji su imali svoje pogone u Drnišu. Trebalo bi pripremati obnovu svih ovih proizvodnji koje su u Drnišu postojale prije rata, a za koje se utvrdi da su profitabilne, te da se mogu obnoviti. Osobno očekujem da će i drugi, prije svega ovi koje sam naveo, slijediti naš primjer. Istina, Drniš je uvek bio na granici nerazvijenosti, ali — primjerice — Tvornica opremljenih folija je osiguravala ambalažom licencne proizvode »Podravke«, dajući jednu europsku kvalitetu ambalaže. Činjenica je da je »Krateka« u long-poslovima radio za njemačko tržiste, da je »Drnišplast« u proizvodnji polietilenskih cijevi došao do međunarodne kvalitete, drniški pršt je bio svagdje rado viđen, kao i sortna vina. Stoga držim da treba obnavljati sve ono što će biti profitabilno i u čemu postoje iskustva, pa u neku ruku i tradicija. Pripremati se za reintegraciju trenutno okupiranih prostora znači pripremati se i gospodarski kako bi se osigurali uvjeti da se pogoni podignu na razinu na kojoj su bili prije okupacije. Kako će država to poslije pretvarati i privatizirati to za nas, u ovom trenutku, nije bitno. Za nas, prognanike, bitno je da se počne raditi na pripremi povratka. Jer, povratak nije samo napraviti infrastrukturu, krovove na kućama ... Mi se, nakon povratka želimo što brže reintegrirati u normalni život Hrvatske. Želimo da nam se što prije, kada se vratimo u Drniš, ispred imena i prezimena ili titule, briše »prognanik ili »socijalni slučaj«. Nema treba živjeti!

Vlada predviđela. U tom smislu je i izrađena ova investicijska studija. Upravni odbor »INA Drnišplasta« je predložio INI da se tvornica postupno počne aktivirati.

Potpore županijske i gradske vlasti

Nakon izrade investicijske studije, prema odluci Upravnog odbora »Drnišplasta« raspisana je međunarodna licitacija za opremu, dakle tender i objavljena u Narodnim novinama. Taj natječaj je zaključen 28. listopada ove godine. Šest, kako kaže Jerković, vrlo ozbiljnih proizvođača te opreme u Europi je dostavilo svoje ponude. One su, dodaje, prošlog tjedna otvorene. Obavljeni su i preliminarni razgovori s »Kreditnom bankom za obnovu i razvoj«, koja bi

trebala pratiti ovu investiciju. Nakon tehničkog, a potom i finansijskog izučavanja mi očekujemo da ćemo krajem ove, a najkasnije početkom slijedeće godine početi s realizacijom ovog programa.

● Program o kojem govorite traži i kreditna sredstva HKBO. Koliko kreditnih kuna vam je potrebno za realizaciju tog programa?

— Ukupna vrijednost ove investicije, s obrtnim sredstvima i, kako smo mi u studij planirali s plaćenom carinom (premda očekujemo da će nas država od nje oslobođiti jer se radi o opustošenom području) iznosi oko pet milijuna DEM. No, da bi se investicija zaključila, nama je potrebno samo dvadeset posto kreditnih sredstava. Ostalo, kako i stoji u investicijskom programu, investicija bi trebala samu sebe otplatiti u nared-

ne tri godine aktivnog rada.

● Sve ovo skupa divno »zvuči. No, kaže dokle ste stigli?

— Prema ponudama, kada se radi o opremi, ona bi bila gotova za 10 mjeseci. Riječ je o opremi prema narudžbi i to kod stranih proizvođača. Držim da je velika stvar to što smo sačuvali stručni kadar koji će voditi tu investiciju, jer višedesetljetno iskustvo u proizvodnji polietilenskih cijevi, od 1971. godine vrijedi isto koliko i oprema. Našli smo na potporu Županijskog poglavara, a mislim i Županijske skupštine jer je jednom i ovo pitanje bilo spomenuto. Gradsko vijeće Grada Drniša u našim namjerama nas je također podržalo. INA, kao vlasnik stoji iza nas. Sada je u pitanju samo jedno: da sve skupa valjano i stručno realiziramo. Načelno smo s predstavnici-

Za povratak se trebamo pripremati, ponavljam i u gospodarstvu, jer sva je drniška proizvodnja bila bazirana na uvoznoj opremi koja se radi po narudžbi, a za njezinu izradu potrebno je oko godinu dana. Stoga se treba pripremati na vrijeme. Znate li što bi značilo vratiti se u Drniš i čekati godinu, do godinu i pol dana na isporuku opreme? Bili bismo prognanici u vlastitim kućama — zaključio je A. Jerković.

ma HKBO dogovorili i, s obzirom na to da je g. Gregurić stavio svoj potpis na naš projekt, vjerujem da neće biti problema u njegovu ostvarenju.

● Dakle, to je gotova »stvar«?

— Pa, u pravu ste. To je gotova stvar, jer, ako je F. Gregurić kao generalni direktor INE, sa svim svojim pomoćnicima potpisao, stavio svoj potpis na ovaj projekt, samo je pitajte vremena kada će se krenuti s realizacijom. U slijedećih mjesec dana znat ćemo tko će biti isporučitelj opreme, jer valja temeljito proučiti svih šest pristiglih ponuda. Radi se o kapacitetu od tri tisuće tona cijevi godišnje.

● Sto kaže tržiste?

— Prema pokazateljima do kojih smo došli mi bismo i u današnje vrijeme mogli podmirivati hrvatsko tržiste, jer toliko mu je cijevi potrebno. Prema našoj investicijskoj studiji cijena naših cijevi bila bi 15 posto jeftinija od ove današnje, cijevi koje se uvoze iz Slovenije, Austrije, Italije, pa i Njemačke. Uza sve to, studija kazuje da bi se investicija teška pet milijuna DEM isplatila (samu sebe) za tri godine. Dakle, za našu investiciju, naš program, nitko neće dati svotu od pet milijuna DEM, već kreditna sredstva od dvadeset posto vrijednosti ukupne investicije. Mislimo da će do 2010. godine biti potrebe za ovom proizvodnjom. Danas, naime mi nemamo ozbiljnog proizvođača polietilenskih cijevi u Hrvatskoj. Potreba će, za takvim cijevima biti i više. »Drnišplast«, gledajući s takvim »očima« ima šanse. Ako je, a jest, studijom i ovim programom planirana godišnja proizvodnja od tri tisuće tona cijevi, značilo bi to — prema planiranim cijenama proizvoda — godišnji prihod od 15 milijuna DEM.

Tako kazuje studija, ali tomu u prilog ide i višegodišnje iskustvo drniških plastičara koji su u kvaliteti postigli europsku razinu. Da je tomu tako, potvrđuje i činjenica da je stotine i stotine metara cijevi proizvedenih u »Drnišplastu« i danas u vodama Jadrana, te diljem Hrvatske. Zašto im ne vjerovati? Podržati ih u načinu da se pripremaju za djelatnost koja je njihova i po povratku u Drniš? Tamo će ih, vjerojatno, dočekati samo kamen i ništavilo. Nije li vrijeme za obnovu i pripreme obnova?

U ŽARIŠTU

Borbe oko Blažića su splasnule, žrtva je u stanju očaja, a agresor pun samopouzdanja i zablude o ispravnosti puta kojim je krenuo. Protekla su dva tjedna pokazala nekoliko činjeničnih stanja i jednu veliku dvojbu. Još jednom se pokazalo da su sukobi među Muslimanima i Zapadnoj Bosni glavnim razlogom njihovog tragedije. Ta tragedija je silna opomena svima pa i nama i jasno pokazuje što bi donijelo nejedinstvo u ključnim pitanjima. Više od pola stoljeća je prošlo od hrvatske tragedije u drugom svjetskom ratu, pa najveći dio sadašnjih sudionika nije uživo osjetio težinu podjele koju agresor priješao i potiće. To iskustvo nas uči i opominje da nema i ne smije biti nikakvog pitanja koje bi bilo važnije od jedinstva hrvatskoga naroda u borbi za domovinu.

Druge nas činjenice, koju je blaćka tragedija iskristalizirala, uči da svijet neće i ne može osloboditi okupirana područja umjesto nas. Po prirodnim zakonitostima, sile ma koliko bile jake, među sobom se poštavaju i krajnji rezultat njihova djelovanja je jednak null, ako djeluju u suprotnim pravcima. A da oko pi-

DVOJBU ĆE RIJEŠITI VRIJEME

tanja uređenja na ovim prostorima postoje suprotnosti, nema spor. Poradi toga je u prošloj kolunmi i naglašeno da je intervencija NATO zrakoplova dvostrukih mač, jer ako ne bude principijelna i dostatna može izazvati suprotan učinak — osokoliti umjesto primiriti razorenju zvijer. Najveću dobit je Karadžić i Martić u ovim dogadjajima i predstavlja sponzora da su UN (to smo znali i prije) i NATO nemoćni pred njihovim silom.

Velika dvojba koja je ostala i još uvijek visi nad našim glavama glasi: je li Hrvatska trebala intervenirati i ući u sukob, je li ovo bio sudbonosni trenutak?

Javno mnenje i prirodna logika na ovo pitanje odgovaraju potvrđeno. Bio je to pravi trenutak da u suradnji s Muslimanima zadamo odlučujući udarac okupatoru i presećemo ga tamo gdje je najtanji. Time bismo učvrstili savez s Muslimanima i oživotvorili Vašingtonski sporazum. Bi-

la bi to i moralna prevaga i najjači argument za Knin da shvati reintegraciju u sustav Hrvatske kao jedino realno rješenje.

Zbog angažiranja snaga oko Blažića ostali dijelovi bojišnice u Hrvatskoj bili su slabije osigurani, oslobadanje Kupresa i početni uspjesi petog korpusa BiH su već unijeli paniku i pomutnju i na okupiranim dijelovima Hrvatske, a što bi tek bilo da su uslijedili pravi udari Hrvatske vojske iz pravca Karlovca, Ogušine, Gospića, Sinja...

I na koncu, zar srpski napadi na BiH iz Hrvatske nisu bili očito kršenje Zagrebačkog sporazuma i svih dokumenta međunarodnog prava, a time i povod za legalnu intervenciju Hrvatske vojske. Sve je ovo i još mnogo toga točno i logično, no postavlja se pitanje jesu li rat i logika na istom kolosjeku?

Zasigurno nisu, oni su suprostavljeni i taj međuodnos ima posebne puteve spoznaje na kojoj leži

mudrost strategije ratovanja. Naivno bi naime bilo prosudjivati kako hrvatsko državno i vojno poglavarstvo nije bilo svjesno iznesenih činjenica. Dvije stvari su u ovome svemu neprijeponne, prvo bili smo svjesni trenutka i drugo nismo odustali od zadatka oslobadanja okupiranih područja kao slike obvezne nadredene svemu pa i vlastitim životima, ako nema drugog izlaza. To automatski znači da hrvatsko čelnštvo procjenjuje da postoji još uvijek šanse za druga rješenja, osim ratne opcije ili misle da za nju nikad nije kasno.

Ima samo jedan sudac koji može dati siguran odgovor na ovu dvojbu, a to je vrijeme samo-kad taj sudac presudi biva načalost kasno. Otud i potječe ona mudra izreka kako su poslije bitke svi generali pametni.

I usred ove dvojbe, odjednom vijet je iz Knina kako tamošnji prihvatači nacrti sporazuma s Hrvatskom koji se odnosi na reguliranje pitanja iz gospodarstva i infrastrukture, kao

rezultat pregovora u zagrebačkoj zračnoj luci!

Doduše to treba još potvrditi njihov »parlament«, ali postavlja se pitanje što to treba značiti?

Po svemu sudeći, naredbodavci iz Beograda su ocijenili da je sadašnja pozicija, nakon ofenzive u zapadnoj Bosni, povoljna za prihvatanje sporazuma s Republikom Hrvatskom jer osigura Kninu »status ravноправne strane« u pregovorima, a time i emancipaciju njihove tvorevine kao države ili makar kao jednog od elemenata od kojih bi raznim konfederacijama, bilo moguće složiti eventualno novu tvorevinu.

Potencijalni kumovi toj i takvoj kombinaciji su se već očitovali i kao prvi rođendanski dar poklonili joj razbijanje NATO-saveza, kao krevecić u koje bi novorođenče smjestili.

Nadajmo se da smo i mi iz ovog i prošlih vremena puno toga naučili. Je li slučajno što se sve ovo događa oko 1. prosinca?! Ivan BURIĆ

PETAR RAJEVIĆ, DIREKTOR TVORNICE
ELEKTRODA I FEROLEGURA

JESAM ZA GAŠENJE, ALI...

Piše: Katarina RUDAN
Snimio: Vilson POLIĆ

Više nije upitno treba li ugasiti TEF ili ne. No, dvojbe o tomu, što podrazumijeva i različita stajališta, kako, kada i na koji način, i dalje su prisutna. Jedni drže da TEF treba ugasiti »preko noći«. Drugi, pak, tvrde: DA, postavljajući istodobno pitanje sudbine oko devet stotina ljudi koji i danas »žive« od tog istog TEF-a. Tu bi brojku trebalo množiti za najmanje tri, kako bi se dobila prava slika stanja tegobe. Vjerujem da smo svi protiv zagadivača, da smo pravi ekozoli. Ali!

Početkom listopada, nakon višemesečne stanke, TEF je ponovno »upalio« svoje peći. Problem je tada bio u isporuci električne energije, te dugovanju prema HEP-u. Dnevne količine energije, kada su upaljene sve tri peći, bile su 24 megavata ili 540 tisuća kilovat-sati dnevno. Danas, jer je HEP ustvrdio »zbog prekoračenja« isporučene količine električne energije, TEF danas dobiva 17 MgW električne energije. Dugovanja, prijašnja, prema HEP-u, TEF nije podmirio. Cijena kilovat sata koju im trebaju platiti trenutno iznosi 4,6 centi. Za TEF, reči će direktor Petar Rajević, cijena je koju ne mogu prihvati. Trenutno rade sa 50 posto kapaciteta. Sirovine su na lageru, a proizvodi, riječ je ferolegurama, odlaže na američko tržiste, nešto malo i na talijansko. S američkim partner-

rom ugovorena je isporuka 2.800 tona silkomangana, a pred ugovaranjem je još oko 5.000 tona. Kada sve to proizvedu, vjerojatno će — kaže Rajević — peći ponovno biti ugašene. Sve će to biti proizvedeno do polovice siječnja iduće godine. Dakako, pod uvjetom da budu imali dostatne količine električne energije. Potom, kako stvari stoje, proizvodnja će biti (opet) zaustavljena.

● Zašto?

Mi se u ovakvim okolnostima proizvodnje više ne možemo, niti ću ja to učiniti, zadužiti niti dinara vani. Sve dok je situacija s opskrbom električnom energijom ovako neizvjesna, te dok nije izvjesna cijena te električne energije. Ne, to nije bezrazložno, jer svatko onaj tko želi donijeti dollar u TEF, želi izvući taj isti dollar i neku sitnu zaradu. Ako mi to nismo u stanju, posebno u uvjetima kada nije sigurna isporuka električne energije, te kada se inzistira na ovoj cijeni energije, nema teorije da mi poslujemo bez gubitka. Znači, one »pare« koje uzmemu mi ne možemo vratiti, a pod takvim uvjetima više nitko neće ulagati u TEF.

● Nedavno ste dobili novi Upravni odbor poduzeća. Koliko je on ušao u problematiku TEF-a?

Iza mene je jedno vremensko razdoblje u kojem sam pokušavao rješavati problem TEF-a, pa rekao bih, na jedini mogući način. Mi smo došli na onu listu poduzeća, tzv. »devetnaestorice« koja se više ne mogu zadržavati u Hrvatskoj. Jedini izvor finansiranja je izvan zemlje. Mi smo potpisali ugovor s austrijskom tvrtkom EIBS, koja nas je spremna pratiti s akreditivima i gotovinom, u iznosu do 2,5 milijuna dolara mjesecno. To znači osigurati nam svu potrebnu likvidnost, oko nabave sirovina, plaćanja svih naših usluga, osiguravanja plaća i sve ostalo. No, da realizacije tog ugovora nije došlo, jer mi ne znamo koliko nam je i do kada osigurana isporuka električne energije. To je ključni problem. Ne samo isporuka električne energije, već i njezina cijena. Taj ugovor je potpisani i stupit će na snagu tek onog trenutka kada se Vlada odredi prema TEF-u i kaže što je to TEF sutra.

— Koliko je meni poznato, održana je konstituirajuća sjednica Upravnog odbora na kojoj je izabran predsjednik i potpredsjednik Upravnog odbora i to je sve.

Još koji mjesec?

Upravni odbor TEF-a se poslije te, konstituirajuće sjednice nije sastao. Rajević smatra da je nužno i hitno da se Upravni odbor sastane i kaže što je to budućnost TEF-a. Osim da se TEF mora »zatvoriti«, otvoreno je i dalje pitanje što sa devet stotina radnika. Rajević je od onih koji tvrdi da se TEF ne može zatvoriti ili, blaže reče, ugasiti, preko noći.

— Svi smo mi za gašenje TEF-a i to je referentna točka oko koje smo se svi uhvatili. No, ključno je pitanje kako provesti to gašenje. To su različiti pristupi. Ja tvrdim da će se TEF ugasiti onog trenutka kada i posljednji radnik TEF-a bude zbrinut. Neki misle drugačije.

● Tko su ti koji misle drugačije?

— Što ću vam kazati? Što? Divim se onima koji misle da se TEF može »zatvoriti« preko noći i devetstotina ljudi zbrinuti odmah. Kako? Gdje? Kada znamo u kojem se stanju nalazi šibensko gospodarstvo. Ako netko misli da je to moguće, držim da je to genijalac. Ukoliko u tomu uspije, ma ja ču dignuti spomenik na vrh Šubićevac! Gašenje TEF-a je, ipak, proces koji traje malo duže...

● Hoćete reći da zagovarači zatvaranja TEF-a preko noći, ne znaju što čine?

— Puno me pitate. Ja znam ono što govorim i čvrsto, s obavijeste nože stojim na zemlji. Što oni misle i kako to namjeravaju rješiti, ne znam. Uostalom, ne zanima me. Osobno sam se sve ove problematike mogao davno rješiti, ali nisam.

● Zašto?

— Neću sada govoriti o tomu koliko mi je sve skupa, osobno, to »prisjelo«. Zašto sam još tu? Pa, iz razloga što ne želim da moji ljudi ostanu nigdje, na ulici. Ne želim bježati od problema. No, isto tako neću sudjelovati u eventualnim igrama ili odlukama da se TEF zatvori preko noći. Deklarativnih izjava o tomu da se TEF

mora zatvoriti je previše, ali kako, kada i što će biti s ljudima, nitko nije kazao. Osobno držim da TEF nije zatvoren, ugašen, sve dok posljednji čovjek nije zbrinut.

● Što je sa registracijom poduzeća? To još nije obavljeno.

— Poduzeće se može registrirati kada Upravni odbor imenuje direktora ili vršitelja dužnosti direktora. Novi upravni odbor to još nije učinio.

● Hoćete li i tada biti direktor?

— Mislite da će me Upravni odbor imenovati za direktora? Sumnjam u to. Ne, znam da, ukoliko »netko« donese odluku da se TEF zatvori preko noći, ja u tome neću i ne želim sudjelovati. Uostalom, sve ovo vrijeme sam izdržao i ostao tu zbog ovih ljudi. Osobno sam se mogao davno »zbrinuti«, ali veznost uz ovu tvornicu, te osobna načela su prevladali. Izdržat ću do kraja, a ponovno tvrdim da TEF neće biti zatvoren sve dok i posljednji radnik ne bude zbrinut.

Dugovanje TEF-a je relativan pojam. Posebno kada se radi o domaćim dugovanjima. Vanska dugovanja su »čista« i iznose oko četiri milijuna USA dolara. Treba imati u vidu tečajne postupke, te sve što je tu. No, mi sva svoja dugovanja moramo vratiti u devizama. Zapravo, moramo zaraditi dollar da bismo dobili kuna. Uza sve ovo treba navesti i činjenicu da smo mi u zadnje četiri godine ostvarili proizvodnju, dakle za 48 mjeseci, tek 18 mjeseci u pogonima ferolegura, te 12 mjeseci u pogonu elektroda u odnosu na normalne godine privredivanja. Pratila nas je i nestalačka električne energije, uz nerealni tečaj dinara (Markovićevog). Sve to je imalo posljedicu, a za nas vrlo nepovoljnih.

GOSPODARSTVO

ŠIBENSKI TURIZAM U JEKU
EUROPSKIH SAJMOVA

S OGRANIČENIM KAPACITETIMA 400.000 NOĆENJA?

Još je jedna godina na izmaku koja za turističku promociju nije povoljna. Jer dok je Europa u jeku značajnih turističkih sajmova poslovne i manifestacijske naravi, dok brojne turistički relevantne zemlje, posebno one sredozemne, vođe izuzetno žilavu borbu za svakoga gosta i, u ukupnosti, za milijarde dolara, dotele hrvatskoj susjedini prostori gore od vatre pravoga rata. Pa ipak, i u takvoj konstellaciji zbivanja, Hrvatska ne želi i ne može »apstimirati« od traženja vlastita udjela u golemoj turističkoj »raspodjeli« za narednu godinu. Ona će, štoviše, sudjelovati na čak 69 sajmova, zaključno do Berlinske burze, najvećeg poola turističke ponude svijeta.

U svijetu je poznata krialica koja kaže: ako neka zemlja odustaje svoje turističke mogućnosti iznijeti na svjetskim smotrama, onda ona (turistički) više ne postoji. A postoje i žilavost hrvatskog turizma osjetio se i lanjskoga ljeta, no i na turističkim »fierama«, koje su već održane.

Što se pak Šibenika tiče, tu analogija s cijelom Hrvatskom nije baš sasvim primjenjiva. Grad i Županija u posebnu su položaju, ponajprije zato što su im od rata znatno umanjeni turistički kapaciteti, što su prognanci još u hotelima, što prometna povezanost još nije potpuna, što je pretvorba vlasništva dugi trajala i što su neke hotelske kuće kadrovske gotovo opustošene. Ipak, Turistička zajednica grada (nedavno utemeljena) i ona županijska koja se tek ustrojava, zajedno s hotelijerima čine sve što mogu da se do idućeg ljeta probiju na strana tržišta. Šibenska će turistička rivijera sudjelovati samostalno na sedam sajmova, hotelijeri (Primošten i Murter uglavnom) i na dvadesetak, a u zajedničkim manifestacijama županija će se predstaviti i na svima od njih.

Prije nekoliko dana završen je poznati turistički sajam u Bruxellesu (Bruxelles Turistic Fair-BTF) gdje je Hrvatsku i Šibenik predstavljao i Šime Vlašić, v.d. ravnatelj ureda Turističke zajednice Županije Šibenske. Dojmovi g. Vlašića s toga turističkog sajma poslovnih ljudi su ovi: zanimanje za ljetovališta Šibenika u stalnome su porastu. Sklapaju se predugovori više nego lani, ali će se oni realizirati ako opće prilike to budu dopuštale. Ta rezerva je nazočna, jer poslovni svijet brzo reagira i na krize i na smršavanja. Da je to tako, potvrdilo se i na sajmu u Londonu, gdje je utjecajni div »Thompson« zaključio kako, po svoj prilici i pri »sadašnjim okolnostima« neće organizirati letove svojih chartera za dalmatinsku obalu u suradnji sa svojim starim partnerom »Atlasom«. No, na sreću, ne postupaju svi poput »Thompsona«, iako su i njegovi direktori dati do znanja da će se »uključiti« ukoliko se prilike poboljšaju.

Za Šibenik su posebice značajni sajmovi za nautički turizam od onoga u Leipzigu već održanog, do Tulma kod Beča i Düsseldorfa. A tu rivijera može uistinu ponuditi sve svoje hitove od marina uz NP Kornati. Nadalje, u Italiji će se »vrijediti« jedanaest »fiera«, a Šibenik, iako neće biti nazočan na svima, ima dobre izglede već i samom blizinom njihova održavanja. K tome, iduće sezone najozbiljnije možemo računati na velik priliv talijanskih turista.

Iako službeno još nije usvojeno, želja je turističkih djelatnika da Županija idućeg turističkog ljeta ostvari 400.000 noćenja ili možda i više, što bi bilo gotovo 25 posto od onoga prije rata, prema pet do šest posto noćenja u sezoni 94. Dakako, onih evidentiranih.

Pitanje je sada s kakvim kapacitetima županija može uopće izlaziti na tržiste i računati u sezoni. Što se hotela tiče, tu će se jedva namaknuti 2000 postelja, od čega najviše može dati Primošten (nešto više od tisuće) ali i to pod uvjetom da se obnovi stari hotel »Raduča« i da se cijeli poluotok Raduča s preostala dva hotela »A« kategorije stavi na raspolaganje gostima. Moguće je aktivirati i nekoliko tisuća postelja u dosta solidnim (ne i luksuznim) apartmanima i sobama privatnog smještaja, a u organizaciji toga dosta će postoljati lokalne turističke zajednice. Kampovi, posebno veliki i kvalitetni, čini se da su naprosto otpisani. Ili je u njima Unprof (kao u primostenkome) ili su devastirani, kao u »Solarisu« i drugdje. A u kampovima je prije rata Šibenik ostvarivao dvadesetak posto noćenja. U svemu tome, u nastupajućoj promičbi valja voditi računa i o privlačenju domaćih gostiju. Nema uspješnog turizma ako nema onoga iz vlastite zemlje! Što će se pak moći učiniti za toga gosta s cijenama, ostaje da se vidi.

I na kraju za Šibenik ono bitno: hoće li se dogoditi da se makar jedan dio prognanika premjesti iz hotela u drugi smještaj? Za to, realno, ima malo izgleda i to će za turističko poslovanje biti golem gubitak. Vlada s jedne strane ističe kako »neće siliti« prognanike da idu iz hotela, a s druge načinu pronaći modalitete kako osloboditi i sposobiti ključne turističke objekte bez kojih turističke županije neće moći zamisliti svoj turistički uzlet. »Solaris«, »Vodičanka« i »Riviera« neće još dugo moći životariti na dosadašnji način. A kako im pomoći, to nitko ne zna.

J. ČELAR

MASLINARSTVO U NAS

BIT ĆE MALO KAMENICA

Jest da stroj radi sam, ali ga isto treba poslužiti. Ništa komplikirano, samo mu treba poslati masline

Masline su pobrane. Valja ih preraditi, konzervirati ili prodati. Poljoprivredna zadruga »Tribunj« u Tribunju, koja broji oko 60 zaposlenih, otkupila je oko 45 tona crnih maslina, te oko 26 tona zelenih. Sve to će, kažu, konzervirati. Glavna preokupacija danas je, u što smo se uvjerili, prerada maslina.

Gužve nema, jer raspored je napravljen. Uljara će, prema sadašnjim prijavama raditi do

20. siječnja 1995. godine. Ukoliko ne dode do »zastoja« na stroju, dnevno, a to znači danomice, mogu preraditi do 30 tona maslina. Radi se u tri smjene, a dovoljna su tri radnika za opsluživanje stroja. Ove godine su, kazuju maslinari, masline dobro rodile. Prošle godine nije ih bilo, a ovogodišnji rod je oko sedamdeset posto najboljih godina. Zadovoljni su. Ne trlaju ruke, jer, tvrde cijena maslinova ulja je podcijenjena. Upravo o tomu ovisi hoće li ulje i ove godine držati u kamenicama ili ga prodati.

— Ne znam. Ne bih o tomu sada govorio. Po litri cijena će maslinova ulja biti oko 25 kuna, što nije realno. Ja imam 250

Dobro je. Volim probati ulje kada izlazi iz cijevi, kaže Branko Tomas

stabala maslina, od kojih je obrađeno oko 200 i evo ove godine sam sa njih ubrao oko 5 to-

na. Prije dvije godine imao sam 8 tona.

● Jeste li zadovoljni uredom?

— A, čujte... Onaj tko je oko masline radio taj ih i ima. Tko nije ništa radio i nema ih. Znate u čemu je problem?

U tomu što ljudi ne znaju oko masline. Evo, na primjer. Maslinu se ne smije dirati sada ili preko zime. Obrezati ju treba tek u travnju, a gnjojiti u kolo vozu. Ja to radim godinama i poručujem onima koji rade drugačije da su u krivu, ustvrdit će Branko Tomas iz Betine. Od svojih pet tona maslina dobit će oko 750 litara ulja. Što će s njim? Prodati, ali komu. Ni sam ne zna, barem za sada.

Slično je razmišljanje i drugih maslinara koji čekaju na red za preradu masline u ulje. Njih je, doznajemo u tribunjskoj uljari, od Biograda do Rogoznice. Uljara, kao i ostale na području Županije, neovisno o tehnologiji, rade punim tempom. Sezonska je to »rada«, ali isplativa. Kamenice će se ubrzano napuniti uljem. A što tada?

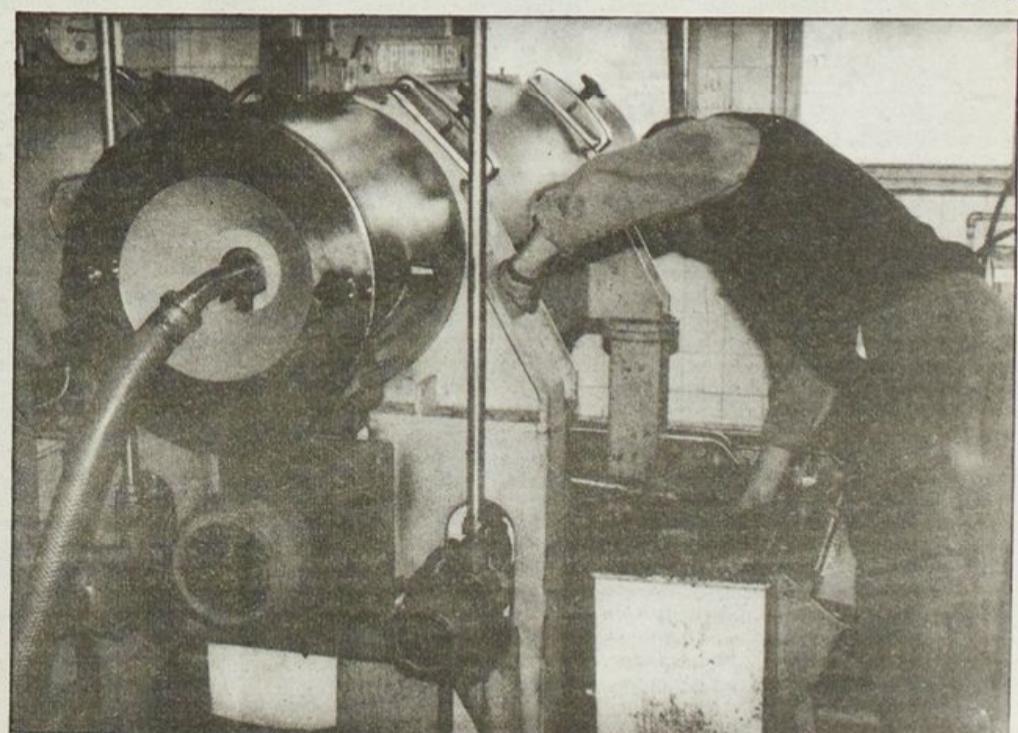
K. RUDAN
(Snimio: V. POLIĆ)

Sve je izvagano i sada treba samo otvoriti vreće s maslinama i dostaviti ih na preradu

Ma, ajde, raskini je ako je ne možeš odvezati

Sve je pod kontrolom

EDINE

Sibenik, vjerujem da bi prozastoji i čekanja bili znatno rjeđi. S um informacijama i manje lutanja, pustne će gužve, vidjet ćete, biti na. Problem prometa u gradu ne može, međutim, riješiti jednim rešenjem je posljedica stanovanja, rada i rekreacije u jednoj sredini. Ako se dobro riješeno, ni promet ne funkcionirati kako treba. Vjerujem da budućnost, zahvaljujući, uz vam i mlađim stručnjacima koje mi donosimo.

Za sve njih recimo još koju stvari Dana škole — bit će 5. prosinca početkom u 10 sati, održana u "Odeon" svečana priredba. Prete mnoge, prije svih ministri, čuvajte i športa, gospodu Ljilju

Višće to prilika za sve, a posebno za učenike, da se malo opusite iz ove naše monotonije i pokazate znaju i što sve rade izvan naših nastave. I ja sam bio time iznenadjen. Imamo učenika u Narodnoj školi dva - "banda", manekenke, grupe... Svi bi oni htjeli dati suprinos ovom prvoj proslavi Dana škole. Moram se ovom prilikom ispričati, koji su izrazili želju da prenove priredbi, no jednostavno nemjesto. Pozvao sam, međutim, Šibenik, oni će sve snimiti, pa kompletan priredbu biti emitirati.

Razgovarala: Živana PODRUGA

na našem lokalnom televizijskom programu. Organiziramo, uz to, i brojne športske natjecanja, koja će biti održana u subotu, 3. prosinca.

Da, pozvali smo i našu ministricu, gospodu Ljilju Vokić, ne znamo da li će s obzirom na svoje obveze, uspeti doći u Šibenik, zasad se možemo samo nadati. Ne samo zbog ove proslave Prometno-tehničke škole, nego i zbog drugih, ozbiljnih i složenih problema šibenskog školstva.

Razgovarala: Živana PODRUGA

BEZ Ulice?

Kraljevinom Dalmacijom, Hrvatskom i Slavonjom. Slavnom smrću u ratu, uživo neprijatelje i neslavni učitelji.

Uz te je time postavio osnove krajšane na hrvatskim granicama. Da-

kada je naša domovina u sličnoj si-

u kojoj se je tijekom povijesti

puta naša, kada velikosrpska

ipa i glad za tudim nesmiljeno bje-

stavljanju sve one vrednote koje je

naš narod stoljećima stvarao, vri-

se je podsetiti na ova dva velika-

vatiskoga naroda.

I još nešto. U našim gradovima i na-

seljima pojedine ulice ili trgov mogli bi

takoder nositi imena ova dva velikana.

Negdje je to učinjeno, negdje nije. Pri-

mjerice, u gradu Šibeniku, ni jedna ulica

ne nosi ime po jednom od ove dvojice,

ili npr. Skradin, gdje je Berislavić osobno

ovaj grad branio od Turaka, a pogotovo jer je njegov bliski suradnik i vješt

diplomat Toma Niger bio i skradinski biskup.

Trogir se je odužio i nije zabora-

vo svoga sugrađanina Berislavića. A što

čeka Šibenik, budući da je Berislavić

rođen u Šibeniku, a bio je vezan za ovaj grad?

J. ZANINOVIC

Pokušajmo povezati današnju Hrvatsku vojsku s onovremenom, tj. pokušajmo otgnuti zaboravu pojedine hrvatske velikane, čija bi imena mogle nositi postrojbe Hrvatske vojske, imena koja su u ondašnjem svijetu proslavila hrvatski narod.

Doduše, u Sinju postoji vojni učilišni centar Petar Berislavić, ali ipak smatram da bi na ovim našim prostorima pojedina satnija, bojna, pukovnija i dr. mogla nositi imena ovih velikana. Kada se već daju imena hrvatskih velikana pojedinim vojnim formacijama, ova dva imena trebala bi biti nezaobilazna.

I još nešto. U našim gradovima i na seljima pojedine ulice ili trgov mogli bi takoder nositi imena ova dva velikana. Negdje je to učinjeno, negdje nije. Primjerice, u gradu Šibeniku, ni jedna ulica ne nosi ime po jednom od ove dvojice, ili npr. Skradin, gdje je Berislavić osobno ovaj grad branio od Turaka, a pogotovo jer je njegov bliski suradnik i vješt diplomat Toma Niger bio i skradinski biskup. Trogir se je odužio i nije zabranio svoga sugrađanina Berislavića. A što čeka Šibenik, budući da je Berislavić rođen u Šibeniku, a bio je vezan za ovaj grad?

J. ZANINOVIC

Vidljivo 1953. godine započeli su radovi na izgradnji trokatnice »nedolijepije na blatu činovničku zadrugu»

KRONIKA URBANE SVAKODNEVICE ŠIBENIKA

1952.—1990.

PODLISTAK

1953.
godina

RADOVI NA ISKOPU TEMELJA ZGRADE NARODNE BANKE

Svoje zamisli, jedan od ključnih urbanističkih autoriteta za Šibenik u neposrednom poraću arhitekt Dragan Boltar, nerijetko je prezentirao na stranicama »Šibenskog lista«. Sredinom 1953. godine tako čitamo slijedeća Boltarova razmišljanja vezana za šibensku Poljanu: »Mi danas miljenjamo uveliko radni sadržaj svoga grada, što zahtijeva jaku rekonstrukciju i nadogradnju postojećeg grada — možemo kazati da gradimo grad. (...) Ovdje je dovoljno ustaviti, da se analizom došlo do zaključka, da Poljana treba zadržati i u budućnosti svoju današnju funkciju i ostati srce gradskog života (...) treba u tom smislu razviti to srce gradskog života za grad budućih dimenzija, zadržavajući pri tome sve one odlike i karakteristike Poljane, kao »Šibenske Poljane«.«

Uklanjanje »Preparandije«

Valja, prije svega, podsjetiti da sadašnja jednosmjerna prometnica od Gospe van Grada, uz tržnicu, do pred ulaz u Bolinicu, nije u vrijeme postojala. Dakle, u krajnjem ona je rađena prema Boltarovim zamislima. Planiran je bio i njen nastavak, nikada realiziran, koji je trebao prolaziti preko današnje »Šibenske« robne kuće »Centar«, što je očito u daljoj perspektivi imalo veze s današnjom »tehnološkom cestom«. Pišući o regulaciji i izgradnji Poljane Boltar je došao do ovih temeljnih zaključaka: »Prometna magistrala će povezivati Poljanu s današnjim prostorom željezničke stanice, s novim silazom za kolni promet i novim staničnim trgom pred novom putničkom stanicom u Dragi na obali, a u prolazu ispod Križa sa spojem na operativnu obalu, zatim s industrijskim područjem Mandaline i Ražina, te s turističkom cestom za Split. Ova prometna magistrala prelazi će istovremeno i sav turistički promet, kao sastavni dio turističke Jadranke ceste. Ta magistrala, u prostoru koji prestaje uklanjanjem »preparandije«, dobiva već ove godine benzinsku stanicu, a u budućnosti i površine za parkiranje. Uz ovu magistralu izgrađuje se već ove godine i nekoliko objekata: stambeni ispod »sjemeništa«, te poslovni objekt »Elektroprivrede« na terenu »konzula«, a u području Dragi ispod sjemeništa vjerojatno će se smjestiti u budućnosti glavna tržnica. (...) U Dragi će se oblikovati novi obalni trg pred putničkom stanicom, koja prema projektima dolazi smještena na mjestu današnjeg objekta 'Mon-

- »prometna magistrala će povezivati Poljanu s današnjim prostorom željezničke stanice«
- predviđeno podizanje stambenih zgrada s oko 200 stanova
- započeli radovi na podizanju zgrade »Elektre«
- pokockava se put od Mimince do gimnazije

Piše: Ivica POLJIČAK

te Promina'. Na ovom trgu smjestiti će se i putničke čekaonice brodova, autobusna stanica na obali, a može se računati i da će cijeli prostor bloka 'Krke' prijeći u sklop hotela i objekata namijenjenih turizmu.«

Očito je Boltar presudno utjecao na prostor gdje se danas nalazi prometnica od Gospe van Grada prema Bolnici, dok je prostor priobalnog dijela Drage ostao u sferi nerealiziranih projekata. Da su ostvarene sve Boltarove zamisli možemo samo zamisljati kakvim bi Šibenik danas izgledao, ali bi zasigurno postojala veća količina »reda« u gradskom prostoru.

Adaptacija Hotela Krka

Povećavanje industrijskih kapaciteta i povećavanje broja novozgranih stambenih stanova su pokazatelji na pretka pedesetih godina. »Usprero sa jačanjem Industrije na području grada je u ovoj godini planom predviđeno podizanje stambenih zgrada sa oko 200 stanova, te više javnih objekata za potrebe raznih ustanova i privrednih poduzeća. TEF, zatim Tvorница i valjaonica aluminija u Ražinama, te komanda JRM su glavni investitori za izgradnju stambenih objekata.« Što je konkretno planirano? TEF je 1953. godine planirao izgradnju triju stambenih zgrada: deset stanova na položaju srušene vile Kurajica, dvanaest stanova pokraj gimnazije i šest stanova u blizini bolnice. Tvorница i valjaonica aluminija planirala je izgradnju zgrade s obiteljskim i samicim stanovima, te dvoranom na obali (na mjestu stare carinarnice — današnja zgrada u kojoj se nalazi kino »Odeon«), jednu zgradu sa dvanaest i dvije zgrade sa šest stanova uz glavnu cestu vis-a-vis bolnice, te šest zgrada sa po dvanaest ili više stanova u predjelu Baldekin. Komanda bivše JRM, veliki investitor u poslijeratnoj stanogradnji Šibenika, iste godine planirala je izgradnju dviju zgrada od dvanaest i jednu od šest stanova u predjelu Križa, te jednu zgradu uz bivšu činovničku zadrugu. Sve planirane zgrade naknadno su i izgradene. Tako su Baldekin i Križ u gradskoj periferiji polagano dobivali konture novog naselja.

Za izgradnju novih javnih zgrada u »Šibenskom listu« čitamo: »Od javnih zgrada planirana je u ovoj

godini izgradnja Narodne banke (pokraj doma učiteljske škole), zatim zgrada Elektrodalmacije i Pomočno-građevnog poduzeća (u Ulici I.L. Ribara — današnjoj fra Jerolima Milete op.a.), te zgrada trgovaca poduzeća u blizini sudske zgrade. Nadalje, tokom ove godine započet će izgradnja Domu narodnog zdravlja u sadašnjem sudskom vrtu. Ove godine, pak, dovršit će se zgrada Gradskog vodovoda u Gradi, kao i zgrada građevinskog poduzeća 'Izgradnja' visavis-bolnice.«

Mašte, ostavimo postrance pitanje kvalitete, nije nedostajalo. U vrijeme velikih planova adaptiran je jedini hotel u gradu. Riječ je o Hotelu Krka: »U tu svrhu postavlja se nova žbuka s izvanske strane zgrade, dok će unutrašnjost hotela pretrpjeti izvjesne izmjene. U prvom redu u sobama bit će ugrađeni novi sanitarni čvor.« Uz to spominju se i prvi »turistički problemi«. Rekonstrukcija Hotela Krka nije bila dovoljna, pa se isticalo potrebu za izgradnjom novog hotela s oko 80 soba (Krka je raspolagala sa 36 kreveta) na gradskoj obali. Kada smo već kod Hotela Krka, spomenimo da je nagovješteno betoniranje obale ispred hotela, kako bi nestalo prašine koja je nastajala zbog prometa na ovom području.

Šibenik dobio četiri autobusa iz Engleske

Što je još zanimljivo zabilježiti iz urbane svakodnevice Šibenika '53. godine? Tvorica i valjaonica aluminija dobila je ime Boris Kidrič, kao i glavna gradска prometnica. Osnovano je trgovacko poduzeće »Mersoprom«. U svibnju su započeli radovi na podizanju nove trokatne zgrade u Ulici Boris Kidriča u neposrednoj blizini Poljane. Istodobno je održana i utemeljitelska skupština na Turističkom društva Šibenika. Također se započelo s postavljanjem kocki na dijelu puta koji od Mimince vodi prema zgradi gimnazije. »Prethodno u ovoj ulici su izvršeni zatmni radovi na njenom reguliranju, zatim postavljanju novih vodovodnih cijevi i kanalizacijske mreže, tako da je ovaj dio grada dobio sasvim drukčiji izgled. Pokockavanje se vrši u gornjem dijelu ove ulice.« Na prostoru ispred gata »Krke« porušena je trasa stare carinarnice. U lipnju: »Radovi na iskopu temelja za zgradu Narodne banke (današnji ZAP op.a.) nalaze se u punom jeku (...) Predviđa se da će zgrada biti stavljena pod krov do kraja mjeseca rujna. Izvanska strana zgrade bit će obložena bijelim kamenom.« Radovi na obnovi Gradske vijećnice, koji su jedno vrijeme bili obustavljeni, nastavljaju se. Priprema se popločavanje gradske obale u širini od četiri i dužini od 150 metara. Na mjestu porušene »konzulove vile« započela je izgradnja današnje upravne zgrade »Elektre«. Građevinsko poduzeće započelo je graditi benzinsku crpku na Vanjskom. Montaža valjaonice u Ražinama je u tijeku, a u TEF-u je »u izgradnji velika hala za elektrodne peći veličine 5800 četvornih metara, te hala za grafite peći, koja će zauzimati prostor od oko 5000 metara četvornih«. Na Šubićevcu, između tvornice »Jadranka« i gimnazije postavlja se nova kanalizacijska mreža. Šibenik je dobio četiri jednokatna autobusa nabavljena u Engleskoj. Očekivao se i početak radova na skidanju žbuke sa Kneževe palače i kuće Montana nakon čega je slijedilo fugiranje fasade. Na kraju »Gradski vodovod« je uselio u nove (današnje) prostorije na Gradi. (Sljedeći nastavak: Aktualni problemi izgradnje Šibenika)

NIJE LAKO S
KULTUROM 2

Dragi Ivo Brešane,

Nadam se da (naše) različito gledanje na pitanja kulture u Šibeniku neće narušiti naše dobre odnose, tim prije što predpostavljam da si me morao po nalogu Centra za kulturu u kojem primaš plaću apostrofirati 19. studenoga u "Šibenskom listu" ("Gde to ima puno komocije?"). Tvoj Centar barem na taj način regresira dio izdakata za tvoj osobni dohodak. Ali, dragi Ivane, primati plaću u Centru za kulturu ne znači i biti kulturni. Žao mi je da si se kao ugledan književnik srozao ispod razine što bi se očekivala od umjetnika tvoga kalibra, pa si posegao za niskim udarcima na moju osobu, oduzimajući mi ono što me resilo: prizrenost mom Šibeniku, pretvorivši to u "povremeni i kratki boravak u Šibeniku", što bi značilo da kao neupućen u šibenske prilike ljam i lupetam napamet!

Ta, hajde, moj Brešane, gdje si ti bio, kad sam ja crnio po Šibeniku? Mani se, Ivo, čorava posla i piši drame i scenarije. Shakespe-

TI DRAGI, DRAGI
SUGRAĐANI

PATAK NA DOLAČKI NAČIN

Na "duhovito" ironičnu "smjesu svega i svačega" (sačinjenju, pretežito, od "lombula" i "juhe s maništrom") gospodina Vladimira Fulgosija kojom odgovara (zapravo ispojedila se) svim "uzrjanicima", "lombulašima" i "cukunima", preko čitave stranice Šibenskog lista (26. 11. 1994.), dakako, i meni osobno (spominje me 26 puta!), a u povodu spornog filma "Ti dragi, dragi Šibenčani", neću odgovarati jer ostajem pri tvrdnji (ovoga puta još čvršće) iznjetoj u osvrtu tiskanom u Šibenskom listu 12. 11. 1994. Uostalom, njegov film poslužio mi je samo kao povod za prosvjed upućen "dobronamjernima" koji već puno jedno stoljeće prikazuju Šibenik kao civilizacijski malo zaostalu sredinu a Šibenčane kao dobre, čestite, i hrabre ljudi, ali ipak "tovarnaše", "lombulaše" i "cukune".

Uzimam, medutim, riječ (repikal) samo radi "ispravke krivog navoda".

Nai, zaključak (pri vrhu trećeg stupca) kako "...profesor čak kaže da će se kao i do sada boriti protiv 'prijavog rublja' — drugim riječima mog filma sastavljenog od sasvim konkretnih osoba — pa sudionici tako posredno postaju i 'prijava' (podcrtao I.L.)", najblaže rečeno, zločest je! Pa, dragi Vladimire, upravo je suprotno. Ja sve svoje sugrađane, a poglavito gospodina Č. Antuna i gospodina J. Ercegovića štujem i kao pametne i kao radine Šibenčane. Samo toliko. Ivo LIVAKOVIĆ

P.S. Ne reagiram istom mjerom ni na "etiketiranju". Ja sam uljudnost stekao u rodnom Šibeniku, gradu u kojem živim i radim od rođenja, a ne u metropoli!

(Nadnaslov i naslov redakcijski)

OJ, IVANE, MILI RODE

are je dovoljno toga napisao da možeš prekapati po njemu da živiš sto godina, a i Bulajić te nestreljivo čeka.

Moja temeljna premisa je da Festival djeteta ne može biti jedini pokrivač šibenske kulture, a ti se slušiš insinuacijama, kako po meni ispada da je Šibenik upravo po Festivalu ostao izvan svakog kulturnog događanja i stvaraš u moje ime pretpostavku da je "šibenska kultura samo ono što je Šibenik stvorio isključivo svojim snagama". Gdje si to, molim te, u mom intervjuu pročitao? Gdje to Relja "povlači oštru granicu između Festivala djeteta i šibenske kulture, nalazeći kako to jedno s drugim nema blage veze"? Pa onda demagoškom ekvilibristikom nizačinjenice i osobe vezane uz Festival, što nije uopće sporno kao ni djelovanje Centra u ratnim okolnostima.

Sporno je to, što ja tvrdim da je na pitanjima kulture u Šibeniku trebalo raditi čitavu godinu, prvenstveno i posebno sa šibenskim školama, a za to treba više prije-

gora a manje familijarnosti i komocije. Uostalom, kako to da je naš gradonačelnik, Ante Šupuk, u svom inauguracijskom napisu u "Šibenskom listu" (1. V. 1993., "Nisam opterećen starim načinom rada") govorio veoma kritički o Centru za kulturu? Jesam li ga možda ja na to nagovorio?

Najviše teksta posvetio si Festival djeteta, ističući njegovo značenje za grad Šibenik širom svijeta, a mene je još više zanimalo što Festival znači za kulturno-umjetnički rast Šibenčana i posebno šibenske djece kojoj je prvenstveno namijenjen. O tome se često raspravljalo pa tako ja 1989. (Festivalna publikacija, str. 77.) kazujem: Ne znam što je Festival na odgojnog planu učinio za njihovu (dječju) edukaciju u ovih 29 godina. Po njihovom vladanju, vokabular i volji za suradnjom, rekao bih — NIŠTA! Tada mi to nitko nije osporio, sada ti to činiš i ne samo osporavaš, nego me izvrgavaš podsmijehu govoreći o komociji u mom razmišljanju o mojoj djelatnosti (ciliaš na filmsku). Pa u tome

i jest "štos"! Moja osnovna djelatnost gubila je vrijeme i korak s mojom željom da učinim za Šibenik sve što mogu i što se od mene tražilo. Za to nisam primač plaću, a živio sam od slobodne profesije.

Napokon me želiš omalovažiti tvrdnjom da nisam ostavio nikavog traga u šibenskom kulturnom životu. Ne znam, možda bi o tome ponešto rekli svjedoci iz tog istog Centra za kulturu, pjevačkog društva "Kolo", Šibenske glazbe, "Šibenskog lista" i Radio-Šibenika, Šibenske klape, klubovi Šibenčana i niza sportskih i dječjih institucija. Za takav me rad grad Šibenik i ngradio najvećim svojim priznavanjem. A ja ču ti reći, a ti se podruguj, koliko hoćeš: za Šibenik sam učinio više od kralja Petra Krešimira, kojega je povijesna slučajnost vezala uz Šibenik i za to će dobiti velebni spomenik, a meni ostaje sprudnja i potcenjivanje uvrijednih veličina. Tvoj, kako me od milja nazivaš, signor Matteo.

Mate RELJA

KOZERIJA

PADALIŠĆE

Duboka jesen! Ujutro čujem tap, tak, šuš...! Šuška smokovo lišće. Konačno je otpao i zadnji smokvin list s lica megaprojekta velike Srbije. S padom simboličnih bombi po udbinskom centru "Vojnog vazduhoplovstva" pao je simbolični ugled Ujedinjenih nacija, u kojima nesimboličnu ulogu ima Ujedinjeno Kraljevstvo. Jesen je vrijeme odlaska, ali ne i za Savku! Ostala je u "Stend baj" aranžmanu, poklonila je Hrvatskoj "Ime Ruže" i samo na trenutak skočila po svježi kvasac. Italiji smo uzeli broj njihove čizme na sicilijanskom otisku, a broj je jedan prema dva za njih! Gospodin Zdravko Tomac umirujući Šibenčane reče kako izgleda da nema ništa od ciprizacije Hrvatske! A ja se mislim, kako svi oni, koji se pribjavaju ciparskoga sindroma ne razlikuju otok od jezera. Tim više što svako malo izjavljuju da se ključ mira zagubio u Bosni. Zato me čudi što se ne pokuša kalažom, pa ako ni s njim ne ide, onda bi valjalo ključanicu u Srbiji otvoriti bušilicom. No svejedno Hrvatska ide dalje! Otišao je i predsjednik u Čile. A ta zemlja neodoljivo me podsjeća na Hrvatsku. Ima Ande kao i mi Velebit i Biokovo, dugačku obalu, veliki poluotok, te mnogo Hrvata kao i Hrvatska u špicu kulture, znanosti, politici i bogatstvu Čilea. Čile ima svjetske pričuve bakra, a mi mnogo bakarskih zaljeva. Čile je prvi u svijetu priznac Nezavisnu Državu Hrvatsku, pa je ovaj put, da se ne zaleti, prvi na svom kontinentu priznao Hrvatsku gotovo kao svoju domovinu! Čile ima Ognjenu Zemlju, a od nas su je htjeli napraviti Srbu. No ondje je i naš veleposlanik Frane Krnić, kojemu je domar jugoambasade pred nosom zatvorio vrata, kad je Frane među prvim poklisanima, predsjedniku Franji Tuđ-

manu i hrvatskoj izrazio potporu i lojalnost! Hrvatska potpisuje bjelesovjetske aranžmane, a pred Srbijom stoji jedan jedini, i to onaj s nama. A kako Srbi sebe smatraju nadlijudskim bićima, oni bi to najradije uradili sami sa sobom, ili s Markom Kraljevićem i Vilom Rajvijojom iz Urvine planine. Oni ondje okamenjeni spavaju, čekajući da ih narod probudi kad mu budu potrebiti za nevolju ljetu. Kako stvari stoje, Marko spava a Srbi se u tri države polako raspadaju. Pa će opet biti po sirotom njemu: »Kasno Marko u Hrvatsku dode! — Dok Marko nani, Hrvatska u saborskoj raspravi reprivatizacije skida smokvino lišće i ide dalje. Ide u osnivanje povjerenstva, kako kaže Vladimir Šeks, za otkrivanje luke i onih što su se nasukali na greben javnog pomorskog dobra i okliznuli se na javnim površinama bez javne licitacije.

Hrvatska ide dalje i ovdje u Šibeniku, gdje se čuje, kako se utemeljuje nevladina udruga pametnih i sposobnih s idejama pod nazivom "Faust Vrančić", pa se pitam kako mi se nitko ne javlja? Ma to nije ni važno iako imam ideja a novca u lipama koliko hoćeš, glavno da i po misici Branki Bebić mi Hrvatice (pardon Hrvati) činimo špicu svjetske ljestve u San Sitiju, u arhitektonskoj fantazmagoriji Alise iz zemlje čudes! Šibenik ide dalje i po zaslugama Aleksandra Saše Ljahnickog i njegove kćerke. Oboje arhitekti, Šibenčani iz Zagreba odnosno iz Njujorka. Prijе nekoliko dana dobili su prvu nagradu za projekt osamnaestmetarskog nagojanskog spomenika-skulpture, u konkurenčiji dvjestoosamdeset umjetnika iz cijelog svijeta. U Zemlji izlazećeg sunca, u Nagoj u srcu industrije Japana. Opet se čudim koliko naš čovjek

može visoko u kulturi ako nije među nama.

Kultura "Dinamovih" navijača koštala je Hrvatsku, a bogme i onu "Croatiju" kulturnog ugleda najprije u svijetu, a sada opet i doma. Ali kad malo bolje pogledaš da to, isto rade i oni Englezi-Falklandani iz Europejske unije, onda predlažeš da se oprosti našim mulcima, jer je i to izgleda izgledni put za Europu. U toj istoj Europi, na frankfurtskom ne-slужbenom prvenstvu svijeta, naš Goran Ivanović davao je neke vaneuropeanske znakove života, pa je dobio dvomjesečni psihofizički odmor među prvom svjetskom petoricom. Imat će bogme vremena i za tračenje onoga što je prišparao. A tek ta njegova kolegica Iva Majoli — četrnaesta — na uzletištu, poželimo joj sretan put, kao i našem predsjedniku, a zna se, da u to spada i povratak!

Hajduk je među veličanstvenom osmoricom, pa se mislim gdje bi nam bio kraj da nas u svijetu ima makar petnaestak milijuna. Možda ne bismo ni moral vaditi gradevinsku dozvolu za kopanje po Nacionalnom parku da bi nam Zadar ugasio žed!

Ne znam je li Srbija danas na 29. studenoga slavi rođendan republike pokojne Jugoslavije. Ali znam da je na današnji dan ove 1994. godine, gospodin ministar Gojko Šušak sa svojim vašingtonskim kolegom V. Perijem potpisao neke dokumente, pa bi ubuduće svi Hrvati ovaj dan mogli slaviti kao "Dan Zahvalnosti"! Da, od radosti gotovo zaboravih, zaboravih da Srbija trenira jedenje sirove pšenice i ostaje u magarećoj klupi civilizacije narednog stoljeća.

Hrvatska ide dalje! Otvaram vratu, u sobu s mirisom dunje ulazi jesen. Zavukao sam se u krevet, i molim se da ne padne Bihać! A vani tap, tak, šuš... pada smokvino lišće.

Kako bih nazvao mjesec studeni u kojem otpada lišće a nije zima? U pisiju mi polako nailazi pa — da liš — će i san. Mile BASTIĆ

NEKA SE ČUJE I NAŠ GLAS

Na planinarima je da među prvima reagiraju na nerazumno ugrožavanje prirode. U ovom se slučaju radi o najljepšim slapovima u Europi, o Slapovima rijeke Krke, koji će očajničkom i brzopletom odlukom o uzimanju vode iznad njih, za potrebe velikog dijela Dalmacije, biti osuden da ostanu na suhom.

Nikto nas ne može uvjeriti da se istodobno mogu uzimati velike

UGROŽENA BUDUĆNOST

količine vode iz rijeke, a da Slapovi mogu ostati kakvi su i dosad bili. Ovome treba dodati da su i dosad u vrijeme ljetnih suša bili bez dovoljno vode.

Sama činjenica da se preko noći prešlo na realizaciju ovog projekta pokazuje da je zahvat sumnjičiv i da se želi izbjegći razumsko prosudjivanje, a javnost dovesti pred gotov čin.

Ovu smo odluku nazvali očajničkom jer izgleda kao da zabo-

ravljamo Zrmanju i prilagodavamo se potrebama preživljavanja u okolnostima u kojima smo sada.

Najodlučnije protestiramo zbog ove podmukle agresije na prirodu i nespremnosti da se problemi rješavaju na pravi način. Smatramo da se ovakvim postupcima ugrožava budućnost naše Županije i cijele nam domovine Hrvatske.

Planinari
Hrvatskog planinarskog društva
»Kamenar« Šibenik

KRONIKA

Prošle subote prognani Kninjanjci okupili su se u crkvi Gospe vanku grada u Šibeniku kako bi sudjelovali u svetoj misi odraženoj za prognane Kninjane koju je predvodio kninski župnik fra Luka Delić. Nakana kninskog župnika je okupiti sve Hrvate prognane iz Knina, a njih će biti oko 2000 na svetoj misi koja će se služiti 1995. u Zagrebu.

• • •

Kak doći do SOS telefona? Ovih dana projekt pod nazivom "ŠARENI TELEFON" trebao bi "proraditi" i u Šibeniku. Rezultat je to višemjesečnih priprema dobrovолнog društva "ŠTIT" Šibenik. Riječ je o društvu koje okuplja stručnjake raznih profila "od psihologa, preko defektologa, socijalnih radnika te učitelja i profesora. Osnovano je u kolovozu ove godine, a namjera mu je pružiti pomoć roditeljima i djeci. Pomoći je informativne i savjetodavne naravi, a na telefonu će svakog poslijepodneva biti nazočan jedan od članova ili suradnika "ŠTITA". Ovo društvo očekuje pomoći ne samo gradske uprave, već strane i domaćih donatora i volontera.

• • •

Prognanici u privatnom smještaju koji redovito primaju novčanu naknadu, primili su i novac za nabavu ogrjeva, i to u iznosu od 400 kuna za četveričlanu obitelj odnosno 600 kuna za obitelji koje broje više od 4 člana. Centar za socijalni rad odobrio je ovoga tjedna 1382 novčane pomoći za nabavu ogrjeva i to domaćinstvima koja ostvaruju pravo na stalnu novčanu pomoći te korisnicima prava na naknadu za socijalni minimum. Isto pravilo je primjenjeno i prema obiteljima s troje i više djece koje su u podstanaru ili imaju članove obitelji nesposobne za rad, te jednom broju obitelji čija redovita primanja nisu više od socijalnog minimuma. Novčana naknada za ogrjev iznosi 487 kuna, što je 195 posto od minimalne plaće.

• • •

Početkom prosinca tržišna inspekcija počela je s ovjeravanjem trgovackih knjiga za slijedeći godinu i to za trgovinu na malo, trgovinu na veliko i trgovinske usluge. Prema procjenama, pred njima je posao ovjeravanja oko 2 tisuće trgovackih knjiga. Ukoliko poslodavci ne ovjere trgovacke knjige i ne unesu u njih sve podatke, one neće biti priznate. Cilj ove akcije je spriječiti mogućnosti načinog unošenja podataka, vođenja duplih knjiga, te drugih zloupotreba.

• • •

Zahtjevu uređa za pomorstvo Županije Šibenske udovoljilo je Županijsko poglavarstvo, a radi se o šezdeset i pet tisuća kuna potrebnih za uređenje lučice sa 150 vezova i plaže na području Maratuša na Brodarici. Slijedi izrada izvedbenog projekta, a građevinski radovi bi trebali započeti sljedeće godine.

• • •

Od 1. prosinca sukladno novoj organizacijskoj shemi telekomunikacijske mreže u Hrvatskoj, Šibenska županija umjesto pozivnog broja 059 ima novi pozivni broj 022. U HTP-u izvješćuju da će se telefonski preplatnici u državi Hrvatskoj i inozemstvu, sve do kraja rujna 1995. godine, moći koristiti i starim pozivnim brojevima.

• • •

Nakon tri ratne godine Gradski puhački orkestar KUD Skradin ponovno

IZMEĐU
JUČER I SUTRA

TRENUTAK ISTINE

Nova će vaterpolska sezona biti, nema sumnje, trenutak istine »Solarisa«. Čelnici kluba i trener Grgo Renje i ne trude se da sakriju medusobno neslaganje, kad je riječ o tome jesu li rezultati, koje su Šibenčani postigli u listopadu uspjeli ili neuspjeli. Trener Renje će kazati »kako se više bez pravih uvjeta priprema nije mogao ni postići«, dok će čelnici Knežević i Pavković otkriti razočaranje zbog toga što europska prezentacija Solarisa, grada i županije Šibenske za vrijeme Mediteranskog kupa u Zagrebu nije imala i toliko željeni šlag u bazenu. Točnije, da poraz u finalu tog natjecanja protiv Coma, kao i eliminacija u Kupu Hrvatske protiv riječkog »Primorja« predstavljaju stanoviti neuspjeh.

— Uvijen sam da mi u klupskom vodstvu u sadašnjim šibenskim prilikama dajemo gotovo maksimum. Kazao sam to igračima. Točnije, da je došlo vrijeme da oni rezultatima potpomognu marketinške i lne akcije kluba na pronaalaženju sredstava za normalan rad — izjavio nam je predsjednik Zoran Knežević.

Kad je riječ o treneru Grgu Renji, Knežević se u službenom razgovoru ponašao kao mačak koji zaobilazi vruću kašu. Je li u pravu, kada neslužbeno drži da bi trenerov utjecaj na igrače i igru, s obzirom na ovlasti koje mu je čelnstvo pružilo morao biti daleko značajniji. Nije li i Knežević opšednut pitanjem, koje je svojedobno mučilo Marka Slavica, dok je bio prvi čovjek Šubićevca, a koji je privatno kao papagaj ponavljao pitanje: — Kolika može biti stvarna uloga trenera u zidanju uspjeha jednog kluba?

***

Ako Šibenik u nedjelju savlada Segestu — a to neće biti lako — trener Ivica Matković završit će jesen s bogatom bodovnom berbom, ali i s gorkim okusom nepravde, koja je njemu, igračima i cijelom športskom Šibeniku nanesena u Varaždinu. Nije u pitanju samo nevjerojatno pristrano sudjelje Šleščanina Dušana Kukića, koji se dolazio kao zaštitnikom grada Varaždina, već i osjećaj da se nešportskoj rabotu ne možeštićim, ama baš ničim suprotstaviti. I osjećaj inferiornosti, koji je Šibenčanima nametnut ne samo arbitražom, već i bahatim ponašanjem domaćina, koji nije prezo ni od izjave »ne možete proći, jer smo mi sve zatvorili«. Priopćenje Šibenika, stoga djeluje isuviše blago, politički cenzurirano. I u trenućima najveće nepravde sačuvali smo korektnost prema suparniku. Od onoga, što nije ušlo u službene retke, a što su čelnici Šibenika govorili od srca, valja izdvojiti reakciju Marka Marićića:

— Poručit ću sudačkoj organizaciji da test trčanja prije prvenstva zamijene testom poštenja. Kad bi postojao savršeni uređaj za takav test sudačka bi lista bila dobrano reducirana.

Ivo MIKULIĆIN

MURTERSKA LIGA MALOG NOGOMETA »Greenpeace«

jedini neporaženi

Odigранo je šesto kolo Murterske lige malog nogometa. Jedina neporažena momčad »Greenpeace« zauzela je prvo mjesto. Prošlogodišnji prvaci momčad »Zlak« odmah je iza propisane momčadi »Greenpeace« s dvije izgubljene utakmice. Prošle godine su od ukupno trideset imali 28 pobjeda i dvije neriješene utakmice. Jezerani naivno gube od momčadi ispod Vršine. Pirovački MS zauzeo je treće mjesto, a Tišnjani peto, dok su se »Lešinari« pridružili »fenerašima« iz Jezera. Betinjani su krenuli u atraktivniji dio ljestvice, a »Osnovci« su mjesto ispred »Sirene« koja iznenadujuće pada na osmo mjesto. Na devetom, odnosno desetom mjestu su tandem »Lešinari« — »Jezera«.

Rezultati šestog kola: Greenpeace — Osnovci 3:0, Studio — Tisno-Di Erre 3:1, Zlak — Lešinari 4:1, MS — Sirena 2:0, Jezera — Završnje 1:3.

Parovi sedmog kola (igra se 4. prosinca): Jezera — Studio, Završnje — Osnovci, Sirena — Lešinari, MS — Tisno-Di Erre, Zlak — Greenpeace. J.P.

NOGOMET

VARTEKS - ŠIBENIK 3:1 ODLUČENA JEDANAESTERCIMA

»ŠIBENIK« NEMILOSRDNO LIKVIDIRAN

Pune 104 minute i 10 sekundi trebalo je sucu Dušanu Kukiću iz Siska i nogometnika Varteka da eliminiraju Šibenik iz osmine finale Hrvatskog kupa. Stotinjak Šibenčana, koliko ih se našlo na tribinama u Varaždinu nemoćno je gledalo teški nogometni »horror«, jamačno, tako perfidan i nezabilježen u analima hrvatskog nogometa. Pogotkom Vugrineca u 65. i Cara u 102. minuti, »krojači« su anulirali prednost Šibenčana iz Šibenika (2:0). Rulet na jedanaestercima i nije mogao biti naklonjen Šibenčanima. Šibenčani su u paklenom hičkokovskom scenaru suca Kukića koji je briljantno odigrao ulogu varaždinskog »nadničara«, unaprijed bili osudeni na propast. Mrmić je trojici dekoncentriranih: Putniku, Bulatu

i Muriću obranio udarac s bijele točke. S konačnih 5:3 (2:2), Varteks je zakoračio među osam najboljih hrvatskih momčadi u Kupu. Šibeniku nevjericu i očaj. Izdvajati minutu u kojoj Kukić nije bio super-domaćinski nastrojen je nemoguće.

»On i njegovi pomoćnici, 'fossilni' su primjeri hrvatskih djetelija (ne)pravde, koje treba kao najzadučniji tumor, kirurškom intervencijom odstraniti iz hrvatskog nogometata, jednom za sva vremena« — samo

je jedno od stotinu mišljenja šibenskih sudionika varaždinskog pakla. Na press konferenciji u Varaždinu, Matković pomoćnik Maretić sam je kratko procijedio: — Čestitam Vartku, jer mi to moja obiteljska kultura naže. Ogorčeni smo načinom na koji smo izgubili. Siguran sam da će navijači Varteka čim izadu iz ovog zdanja, stisati svoje zadovoljstvo, jer mislim da ni oni nisu zadovoljni načinom, na koji je Varteks prošao.

B. ČUBRIĆ

PRIOPĆENJE HNK »ŠIBENIK«

Upravi odbor šibenskog nogometnog prvoligaša hitno se sastao u četvrtak na izvanrednoj sjednici, te je u povodu, a u svezi sa sudnjem sudačke trojke: Kukić, Lipovac, Galović na uzvratnoj Kup utakmici Varteks — Šibenik izdao sljedeće priopćenje, u kojem se kaže: »Sve ono čega smo se u Varaždinu pribojavali, za vrijeme susreta se i dogodilo. Nogometna otimačina koju nam je priredila sudačka trojka: Kukić, Lipovac, Galović, prelazi sve okvire ljudskog i športskog morala i navodi nas na dvojbu, je li uopće vrijedno natjecati se u hrvatskom nogometu, te je li uopće uputno njegovati nogometnu tradiciju po kojoj je Šibenik poznat?«

Od prve do posljednje minute sudačka trojka bila je dosljedna u tome

NOGOMETNA OTIMAČINA

da za domaćina vrijedi jedan, a za Šibenik drugi kriterij, po kojem Varaždinci nismo smjeli pogledati na travnjaku. Svojevrsonom maštjom, suci su gol-aute pretvarali u kornere, mahali ofsajdom i nakon povratnih lopti. Prvo poluvrijeme su nepotrebno produžili za 4, a drugo za neshvatljivih 14 minuta.

Vrhunac licemjerja je svakako izjava glavnog suca Dušana Kukića: »Da ga je isključeni Karabeg pljunuo. Istina je da je Karabeg nakon prvog karbona bio pet metara od njega i ledima okrenut! O desecima nekažnjenih oš-

trih startova varaždinskih igrača s ledida i da ne govorimo! O tome kako su sudiči dijelili (ne)pravdu dovoljno govoriti i podatak da se ni dva sata nakon susreta nisu htjeli pojavit na zapisniku, sve dok ga naš predstavnik nije »bianco« potpisao. Ovo nije prva grubo prisrana arbitraža na štetu našeg kluba koji je u zadnje tri godine štošta pretrpio, zbog uvjeta u kojima su igrači trenirali. Zato rabotu Kukića i njegovih pomagača nikako ne možemo smatrati slučajnošću. Baš kao što nije slučajno da su za samo dva dana na dva različita terena na sličan način oštećena.

ni Hajduk i Šibenik. Problem je, uvjereni smo, širi. Prelazi sve nogometne i uopće športske okvire. Tragično je što se u novoj neovisnoj državi za koju je Šibenik najviše krvario i puno toga dao, osjećamo jedno, inferiorno, nemoćno.«

Sudačkoj organizaciji poručili bismo da je krajnji trenutak da se zastrašujuće ozbiljno pozabavi problemom ovakvog sudsjenja i da svim klubovima sudionicima Prvenstva Hrvatske omogući iste uvjete natjecanja», kaže se, između ostalog, u službenom priopćenju HNK »Šibenik«.

ŠIBENSKO ŠPORTSKO STASANJE (5)

Tko je donio prvu nogometnu loptu u Šibenik?

Pored sokolskih društava s odjelima u Šibeniku i okolicu postojala su i druga sportska društva — utvrdjuje Milivoj Petković u svom znanstvenom radu »Počeci or-

ganiziranog sportskog rada u Šibeniku«. Istina, ona se javljuju znatno kasnije, početkom drugog desetljeća ovoga stoljeća, ali ipak dokazuju zainteresiranost Šibenčana za sport. Osim toga velik broj građanskih političkih stranaka sigurno je sudjelovalo u osnivanju sportskih društava, kao što je to bio slučaj i sa sokolskim društvima, jer su okupljanjem mladih ljudi u sportska društva vidjeli mogućnost jačanja svoje stranke. Ne računajući sokolska društva, kao prvo sportsko društvo u Šibeniku spominje se 1911. godine biciklistički »Velo club«. U tadašnjem listu »Napredak« pisalo je, u broju od studenog 1911. godine, i sljedeće: »Svrha kluba je da se ljubitelji toga sporta međusobno upoznaju, da zajednički priređuju vježbe i utrke, kao i da članovima uz povoljne uslove nabave bicikle i ostale potrebitine«. Društvo je listopada mjeseca iste godine priredilo propagandni izlet na biciklima, a učesnici su bili obučeni u prigodne ukusne

nošnje.

No, valja naznačiti da je u Šibeniku postojao još jedan biciklistički klub, »Libertas«, koji datira iz 1913. godine. Naime, ondašnje novine spominju ovaj biciklistički klub povodom sukoba koji je nastao između članova ovog kluba, koje nazivaju talijansima, i omladine koja nije pripadala tom klubu. Također se iz novina (riječ je o »Hrvatskoj misli«) saznaje da je Društvo održavalo i trke. Na jednoj takvoj trci od grada do Bilice i natrag, 21. lipnja 1914. godine smrtno je stradao član Društva i sudionik trke Slavko Mravak koji je, u namjeri da prestigne jednog druge učesnika trke, udario u stub i smrtno stradao. Do prvog svjetskog rata u Šibeniku je postojao još jedan sportski klub. Naime, omladinci Šibenika osjećali su potrebu za jednim klubom koji bi gajio pomorske športove, što je i logično kad se uzme u obzir da je Šibenik grad na moru. Nastojanja da se osnuje takav klub urodila su plodom travnja mjeseca 1912. godi-

ne kada je osnovan »Sicum« — društvo za promicanje pomorskog sporta. Nažalost, sve što se o tom društvu uspije saznati jest da je imalo vlastiti prostor u luci za čuvanje brodova (kao neki mandrać) i sastav uprave: predsjednik je bio Andrija Zafranović, tajnik Simon Grubišić i blagajnik Dušan Rapo.

„Još je potrebno istraživati i popuniti ovo što smo uspjeli saznati o počecima organiziranog sportskog života u Šibeniku od kraja prošlog stoljeća do prvog svjetskog rata 1914. godine. Neki drugi značajniji podaci, bar za sada, nisu pronađeni. Možda je još jedno vrijedno spomenuti da su Šibenčani krajem ovog razdoblja igrali nogomet, ali nisu imali organiziranih nogometnih klubova“ — zaključio je svoj rad nedavno preminuli prof. Milivoj Petković s priponom da je prvu nogometnu loptu u Šibenik donio glosavši Josu Rora-Juras 1913. godine, po povratku sa studija u Beču.

Priredio: J. VESELIĆ

UKRATKO IZ ŠPORTA

»DALMAGRADNJA« STRADALA U JAZINAMA

U 8. kolu prvenstva A-2 košarkaške lige — Jug oba su šibenska predstavnika poražena. »Dalmagradnja« je u Jazinama poražena od Zadra II 84:80, dok je DOŠK — Zorica Trade poražen na Gripama u susretu s vodećim Solinom 78:66. Nakon 8. kola — »Dalmagradnja« se nalazi na drugom mjestu sa 13 bodova koliko imaju Dubrovnik i Konavle. DOŠK — Zorica Trade domaćin na Gripama Dubrovniku.

»MIHOVILU« VICEŠAMPIONSKA TITULA

U posljednjem kolu jesenskog dijela prvenstva, 3. HNL zadarsko šibenske skupine, šibenski predstavnici ostvarili su slabe rezultate. Skradinski SOŠK poražen je u Biogradu od vodećeg Primorca sa 6:0, a u Sv. Filip i Jakovu drniški DOŠK je izgubio 3:1 u susretu sa »Novom zorom«. Šibenski Mihovil je na igralištu u Crnici pobijedio zadarske Arbanase 2:1, a u ovom kolu bili su slobodni nogometni Vodica. Nakon ovog kola Mihovil se nalazi na drugom mjestu s 24 boda. Drniški DOŠK je sedmi sa 17, SOŠK deveti sa 16, a na desetom mjestu su Vodice s 14 bodova. Odigravanjem 13. kola ove sulte završava jesenski dio prvenstva koja se nastavlja početkom ožujka.

DERBI BEZ POBJEDNIKA

U 11. kolu prvenstva Šibenske lige malog nogometa postignuti su očekivani rezultati. Derbi između Dubravica i Katanada završen je bez pobjednika, podjelom bodova 2:2. Vojna policija je sa 7:0 pobjedila Osvit pizzeriju Grič, a Bedem je osvojio prve bodove u susretu sa 113 PBR. U ostalim susretima 11. kola postignuti su ovi rezultati. Osvit picerija Grič — Vojna policija 0:7, 113 PBR — Bedem 1:4, Arka — Policijska uprava 2:1, Element — Barutana 2:2, Sibinium — Crnica Šime Trade 2:6, Banzingo — Zlatna ribica 1:2, Autotransport — Croatia 1:3, Biranj — Slobodna plovida 4:2, HTP — Danilo 0:2 i Dubravice — Katanado 2:2. Poredak: Dubravice (utakmicom manje), Danilo i Katanado svi po 24, Biranj 23 itd.

R. TRAVICA

PROGRAM ODVOZA GLOMAZNOG OTPADA

Na temelju odluke o komunalnom redu te u interesu »Čist grad i zdraviji okoliš« Javno poduzeće »Gradska čistoča« Šibenik organizira jednom u mjesecu sakupljanje i odvoz glomaznih otpadaka.

Glozmanim otpadom smatraju se kruti otpaci koji nastaju u stanovima, zajedničkim prostorijama stambenih zgrada i poslovnim prostorijama, koji po svojoj veličini, količini, sastavu ili postanku ne spadaju u kućno smeće. Ovdje se uglavnom misli na dotrajale kućanske aparate, pokućstvo, sanitarni uređaji, kartonsku, plastičnu i staklenu ambalažu kao i na dotrajale dijelove starih vozila.

Prema programu odvoza glozmanog otpada s područja dječovanja vrši se jednom u mjesecu prema sljedećem rasporedu:

- prva srijeda u mjesecu s područja Crnice, Meteriza, Šubićevca i Grade,
- druga srijeda u mjesecu s područja Varoša, Starog grada (I), Starog grada (II) i Starog grada (III),
- treća srijeda u mjesecu s područja Plišca, Baldekin I, Baldekin II i Baldekin III,
- četvrta srijeda u mjesecu s područja Vidika, Mandaline, Ražina i Zablača.

Prema ovome rasporedu građanstvo je dužno iznijeti glozmani otpad uredno na najprikladnije mjesto na ulici ispred svojih zgrada ili kod postavljenih kontejnera u vremenu od 15 do 20 sati navedenog dana, a odvoz će se izvršiti sljedeći dan.

Za sve informacije obratite se na telefon 33-825 u higijensko-tehnički sektor, III na telefone 34-825 i 32-325

JP »GRADSKA ČISTOČA«

**REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA ŠIBENSKA
ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO****ŽUPANIJSKO POGLAVARSTVO ŽUPANIJE ŠIBENSKE**

raspisuje

NATJEĆAJ

za dodjelu stipendije redovitim učenicima i studentima hrvatskim državljanima s mjestom boravka u Županiji Šibenskoj, a na školovanju izvan područja Županije Šibenske, uz uvjet da u tu svrhu već ne primaju neku drugu stipendiju.

Učenici pravo na stipendiju ostvaruju jedino u slučaju da zanimanje za koje se obrazuju nije moguće stići niti u jednoj srednjoj školi na području Županije Šibenske.

Natječaj za dodjelu kredita provodi se u 4 kategorije:

1. Učenicima koji su u tijeku trećeg ili četvrtog razreda srednje škole osvojili jedno od prva tri mjesto na natjecanjima razine prvenstva Republike Hrvatske, a studij nastavljuju na fakultetu ili višoj školi na kojoj je predmet natjecanja ujedno i predmet razredbenog ispita, stipendija se dodjeljuje izravno bez postupka rangiranja.
2. Na temelju uspješnosti u dosadašnjem dijelu školovanja i to:
  - a) učenicima prvog razreda srednje škole s najmanje 9 bodova koji se ostvaruju zbrajanjem uspjeha 7. i 8. razreda osnovne škole dodjeljuju se **3 stipendije**.
  - b) učenicima viših razreda srednje škole s najmanje 4 boda koji se ostvaruju zbrajanjem uspjeha prethodnih godina srednje škole podijeljenih s brojem tih godina dodjeljuju se **3 stipendije**.
  - c) studentima prve godine fakulteta ili više škole s najmanje 22 boda, koji se ostvaruju zbrajanjem uspjeha sva 4 razreda srednje škole i završnog ispita — mature dodjeljuje se **30 stipendija**.
  - d) studentima viših godina fakulteta ili više škole, isključujući apsolvente, čiji je prosjek do sada položenih ispita **najmanje 3,20** i uz uvjet da za vrijeme studija **nisu ponavljali niti jednu godinu** dodjeljuje se **25 stipendija**.
3. Na temelju socijalnog statusa — učenicima i studentima iz obitelji koje su socijalno ugrožene, a što se dokazuju **isključivo socijalnom iskaznicom**, uz uvjet da su na temelju uspješnosti u dosadašnjem dijelu školovanja ostvarili:
  - a) učenicima prvog razreda srednje škole s najmanje 8 bodova dodjeljuje se **2 stipendije**.
  - b) učenicima viših razreda srednje škole s najmanje 3,5 boda dodjeljuju se **2 stipendije**.
  - c) studentima viših godina, **isključujući apsolvente**, s prosjekom do sada položenih ispita **od najmanje 3,00** i uz uvjet da za vrijeme studija **nisu ponavljali niti jednu godinu** dodjeljuje se **5 stipendija**.
4. Određeni broj stipendija dodjelit će se i učenicima i studentima invalidima domovinskog rata i onima čiji su roditelji poginuli kao pripadnici MUP-a Republike Hrvatske ili Hrvatske vojske u domovinskom ratu uz uvjet ostvarenog broja bodova kao u točki 3.

Ukoliko dva ili više kandidata imaju jednak broj bodova njihovo medusobno rangiranje obavlja se na temelju uspješnosti iskazane na dvije decimale, tj. za svaki traženi razred izračunava se prosječna ocjena na dva decimalna mesta i dalje postupa u skladu s iznesenim.

Molbe se predaju na posebnom obrascu koji se može dobiti u Uredu za prosvjetu, kulturu, informiranje šport i tehničku kulturu, soba br. 43 od 9 do 13 sati.

Prijedlog liste kandidata objavljuje Komisija za dodjelu stipendija u roku od 8 dana nakon isteka roka za podnošenje zahtjeva.

Natječaj traje do 12. prosinca 1994. godine.

**INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK****OSNIVAČ:**

Županijska skupština Županije Šibenske
IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka i radijsko-difuzna organizacija Informativni centar

V.d. upravitelja Informativnog centra: Stjepan BARANOVIC

Ureduje redakcijski kolegij:

**INFORMATIVNI
CENTAR — ŠIBENIK
Na osnovi odluke
Upravnog odbora
Informativnog centra
Šibenik**

raspisuje se
NATJEĆAJ

za obavljanje poslova,
odnosno radnih zadataka

**1. ODGOVORNI UREDNIK
RADIO ŠIBENIKA**

— 1 izvršitelj na neodređeno vrijeme

Uvjeti:

— Stupanj stručne spreme (VII) VSS ili (VI) VŠS društvenog smjera; 5, odnosno 3 godine radnog iskustva na novinarskim poslovima i radnim zadacima.

Rok za podnošenje prijava kandidata za zasnivanje radnog odnosa traje 8 dana nakon objave u »Slobodnoj Dalmaciji« i »Šibenskom listu«. Kandidati će biti obaviješteni o rezultatima izbora u roku 15 dana nakon isteka roka za podnošenje prijava na natječaj. Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se neposrednom predajom u opće i administrativne poslove ili predajom preko pošte na adresu: »INFORMATIVNI CENTAR« ŠIBENIK, B. Petranovića 3.

**INFORMATIVNI
CENTAR ŠIBENIK
Na osnovi odluke
Upravnog odbora
Informativnog centra
Šibenik**

raspisuje se
OGLAS

za popunu radnog mjesta

1. TEHNIČAR II — 2 izvršitelja na neodređeno vrijeme

Uvjeti:

— Stupanj stručne spreme IV. (SSS) i 1 godina iskustva na poslovima i radio tehnike.

Prethodna provjera stručnih i radnih sposobnosti.

Pokusni rad 3 mjeseca. Rok za podnošenje prijava kandidata traje 8 dana nakon dana objave oglasa u »Šibenskom listu«. Kandidati će biti obaviješteni o rezultatima izbora u roku 15 dana nakon isteka roka za podnošenje prijava na oglas. Prijave o dokazima o ispunjavanju uvjeta dostavljaju se neposrednom predajom u opće i administrativne poslove ili predajom preko pošte na adresu: »INFORMATIVNI CENTAR« ŠIBENIK, B. Petranovića 3.

Duro BEĆIR, Katarina RUDAN, Ivan BURIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ

Odgovorni urednik »Šibenskog lista«: Ivan BURIĆ

Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik

TELEFONI: centrala: 35-510, direktor 33-999, studio i režija Radio-Šibenika 36-999

MALI OGLASI Tel. 35-600

SLOBODAN muškarac bez obaveza, star 41 godinu, traži slobodnu žensku osobu bez obaveza, starosti od 35 do 40 godina, radi poznanstva, druženja, a moguće je i brak. Ponude na telefon 55-535.

CITROEN BX Diesel 1700 cm kubnih iz 1989. godine prodajem. Informacije na telefon 059/23-606.

ČUVALA bih djecu u svom stanu. Informacije na telefon 39-612.

PRODAJEM svinje za klanje po pristupačnoj cijeni od 3,70 DEM po kilogramu. Obratiti se Marku Ivliću u Vinovu Gornjem.

ZA trećinu jeftinije od prodajne cijene prodajem: 100 komada ispunjene uložake od cigle za beton-

**IZ MATIČNOG
UREDA****ROĐENI**

Dobili kćer: Milan i Silvana Deur, Miljenko i Radmila Miletić, Josip i Mirjana Copić, Zvonko Jambrović i Tajana Martinović, Mladen i Marijana Papak, Deso i Andelka Erceg, Taja Petrović, Marin i Ana Bulat.

Dobili sina: Jakov Čulo i Sonja Vidović, Krinoslav i Marijana Lokas, Željko i Emina Gaćina, Nikica Marić i Lidiya Zorić, Ivan i Ankica Maretić, Goran i Gordana Ercegovac, Zoran i Danijela Vrcić, Mirko i Slavka Kos, Andelko i Ružica Matov, Željko i Asja Paškalin, Josip i Sandra Konjuh.

VJENCANI

Živka Belamarčić i Edi Baljkas, Mira Raos i Zdravko Parač, Nediljka Zamarin i Ivan Gulin, Mara Mrdeža i Dragan Plenča, Gordana Lemo i Željko Topić, Marija Dugopoljac i Damir Vrlić, Katja Marinelić i Ivica Spinjaca, Jasmina Mišura i Mario Šeherdija, Divna Šuperba i Radomir Grgric, Ines Matić i Kažimir Skorica, Ankica Jurić i Zoran Radeka.

UMRLI

Marija Petković (73), Jure Belak (68), Durdica Bumbak (63), Ante Komar (73), Mate Vrcić (41), Josip Ukić (61), Luka Višić (58), Janja Lacmanović (82), Aldo Bianchi (78).

ZAHVALA

Rodacima, prijateljima i znancima koji su u trenucima ovozemaljskog rastanka sa našim suprugom, ocem, bratom i djedom

**BRUNOM
UNGAROVOM**

na bilo koji način iskazali prijateljstvo, ljubav i štovanje prema dragom nam pokojniku, iskreno zahvaljujemo. Posebnu zahvalnost iskazujemo dr. Cariću, dr. Radlu i svemu osoblju Kirurškog odjela u Šibeniku, koji su pružili topilinu doma, pomoći i njegovu u njegovim teškim danima, gospodinu Franu Fantulju, koji je na osobit način potvrdio prijateljstvo i ljubav spram našem ocu, profesoru Ivi Livakoviću na spontanim i dirljivim rječima oproštaja, te gospodilj sivećnicima na dostojarstvenom obredu ukopa.

S ponosom i trajnom obvezom da budemo dostažni njegove uspomene: supruga, djeca, sestra i unučad.

(060)

U SJECANJE

Dana 2. prosinca 1994. godine našrilo se 12 godina od prerane smrti našeg dragog supruga i oca

MILE ORLOVIĆA

1941. — 1982.

Sjećamo se s ponosom i ljubavlju. Supruga Senka i kćerke Hrvjaka i Kosjenka. Počinje u miru Božjem.

U SJECANJE

Prošla je tužna godina dana od prerane smrti dragog nam supruga i oca

**KAŽIMIRA BOŽE
BUJASA**

Otišao si nam iznenada, ali si uviđek s nama, u našim srcima i mislima. Tvoji najmiliji: supruga Ružica, kćerka Dijana i sin Marko. (059)

STIPE MRVICA

Vrijeme ne može umanjiti bol za tobom. Uspomena na tebe je vječna, dok budemo živi u našim srcima živjet će i ljubav prema tebi. Tugujuće obitelji: Mrvica i Bralić (061)

Šibenski list oslobođen je osnovnog poreza na promet

OGLASI: 1 cm/1 stupac 2 DEM u protuvrijednosti kune na dan fakturiranja. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom

TISAK: »Slobodna Dalmacija — Novine« d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

PROSLAVLJEN BLAGDAN SVETE KATARINE

Prvi put od početka rata u selu Dubravicom velik broj vjernika i hodočasnika iz susjednih mesta okupio se na proslavi blagdana svete Katarine Djevice Mučenice, zaštitnice župe dubravičke.

Fra Ivan Čupić, gvardijan visovački, u koncelebraciji s prognanim župnicima fra Silvestrom Botom, župnikom Čiste Veličke, fra Karlošem Krološem, župnikom sela Rupe, fra Bernardinom Mučićem, župnikom Miljevaca, don Franom Samodolom i župnikom Dubravica fra Petrom Klarićem, predvodio je svečanu misu.

Ophodu su bili nazočni i čelnici skradinske općine, grada Šibenika i Županije šibenske, a tijekom bogoslužja obavljena su tri krštenja, na veliko zadovoljstvo malih i Dubravičana.

Nakon svečane mise koncert duhovne i domoljubne glazbe u svetištu Čudotvorne Ranjene Majke Gospe Fatimske, izvela je mlada i grlata skupina "Suze", a bio je nazočan i velik broj mlađeži Dubravica i okoline.

»Oduševljen sam ovim skupom u našim Dubravicama, rekao je župnik Petar Klarić. Posjet je bio izvanredan jer su ljudi bez imalo bojazni dolazili u miru, ali ipak nisu zaboravljali da je neprijatelj još uvijek tu blizu nas. Moram reći da se u ovo selo vratio gotovo svih tisuću stanovnika koje je tijekom rata bilo napušteno i srušeno. To ipak puno govori jer ovi ovdje ljudi su pravi mučnici, a ono što ih je masovno vodilo u procesiji na molitvu jest samo naša jaka vjera. Vjera u bolju budućnost ovog naroda i njegove napačene i suverene države, zaključio je na kraju razgovora fra Petar Klarić.

S.B.

DUBRAVIČKI SUSRETI O SVETOJ KATI LAĆINO ZIDANJE ŽIVOTA

nucima rata nisu htjeli napustiti. Sada zahvaljujući potpori Vlade i kreditima naših banaka njihova gotovo do temelja srušena kuća, počinje se graditi ponovno.

— Ovo novca što su mi dali, kazuje nam Anka Laća, bit će dosta za početak bari za ploču saliti, a onda kada se prizemlje uredi na litu usevit. Moran reći da sam se satrala od posla, ali ne žalin. Sada kada je mirno treba obnavljati još polje i vinograde, a ne ostaviti zapuštena svoja imanja.

Jadranska banka je obitelji Laća prije dva mjeseca odobрила kredit od 24.000 DEM, koje će oni, kada se materijalno opore, nakon pet godina početi vraćati. Do konačnog usejlenja u obnovljenu kuću Anka će s djecom živjeti u iznajmljenim prostorijama bivše Mjesne zajednice u kojoj su prije bili diskop klub i prostorije Vatrogasnog doma Dubravice.

»Kuća će se dovršiti na vrijeme, dodaje Kata Laća, jer nam u gradnji pomažu dobri ljudi, susjedi, rodbina i naša vojska.

I mi ćemo pomagati njima, jer su i njihove kuće srušene.«

Da su Dubravičani složni i da zajedno izgraduju svoje selo posvjedočila nam je i starja mještanka Mara Laća riječima: »Ni ja nigdje nisan išla cili rat, pazila sam tudu živinu, ulazila u svacištu kuću, a nisan uzela koliko igla vridi od toga tudega jer mi nije od potrebe. Čuvala sam to ka svoje, ka što bi drugi moje pazili i čuvali.«

»Ma bit će svega, samo nek je živa glava, rekli su nam na rastanku ljudi u Dubravicom.

»Našim rukama i uz potporu Vlade i banaka izgradit ćemo i ljepeše selo nego što je bilo. Neka Bog čuva Hrvatsku i neka joj je uvik na pomoći. Bog nas je u ratu sačuva, nitko nije poginula, virujte pomoći će nam i sada. Naravno i naša Gospa Fatim-ska.«

S. BOJČIĆ

**BLAGDAN SV. KATARINE
OBILJEŽEN U SKRADINU**

REMI UZ DALMATINSKU PISMU

U znak štovanja na sv. Katarinu Aleksandrijsku i završetak prvog ikad održanog prvenstva Skradina u šahu, proteklog je vikenda u restoranu "Marina" u Skradinu, pod pokroviteljstvom Gradskeg poglavarstva i fonda za pomoći i obnovu Skradina "Pax et bonum" održana svečana večera u povodu tih događaja. Odigran je jak brzopotezni turnir na kojem su sudjelovala 4 majstorske kandidate, tri prvokategorika, sveukupno 13 sudionika. Skradinski su šahisti, gostima šibenskog ŠK "Metalac-TEF-a" pružili iznimno jak otpor. Nekolicina domaćih igrača našla se i među pobjednicima. Druženje šahista Metalca i Skradina nastavljeno je te večeri do kasno u noć, uz obveznu dalmatinsku klepsku pismu.

B. ČUBRIĆ

STUDENI 1964. GODINE

ŠIBENSKI NOGOMETARI PRVACI DALMACIJE

Razdoblje do 1950. godine bilo je teško, ali to je već bila godina kad je prva tvornica u Šibeniku predana na upravljanje radnicima. Škole su bile je svi veći broj učenika. Godine 1953. u osnovnim školama bilo je 6624 učenika, a u osmogodišnjim 2885. Budžet Općine, zabilježeno je godinu dana prije, iznosio je 152 milijuna 535 hiljada dinara, od čega je za kulturu bilo predviđeno više od 19 milijuna. Iste godine, 21. rujna, na Kotarskoj partiskoj konferenciji izabran su delegati za VI. kongres KPJ: Nikola Sekulić, Gušte Šprljan, Ante Bego, Ivo Đurić, Pere Škarica, Žiki Bulat, Ante Vrančić i Iviša Baranović. Godine 1953., 15. siječnja, Šibenik je svečano proslavio 80-godišnjicu izbora hrvatske općinske uprave. «Ta značajna pobjeda u historiji Šibenika bila je rezultat nacionalne svijesti našeg naroda, rezultat ujedinjene borbe hrvatskog i srpskog težaka, radnika i svih građana protiv vječavnog neprijatelja naših naroda». Tako piše u uvodniku što ga je "Šibenski list" objavio pod naslovom "Sretan rodjen, Republika". Andrija Matković je javio o proslavi "oslobodenja Knina". Čitamo: »U rejoni Knina nalazile su se jake neprijateljske snage: 264. lovačka divizija sa dijelovima 890., 892. i 893. pješačkog puka, 373., "Tigar" divizija sa dijelovima 383., 384. pješačkog i 272. artiljerijskog puka. Ukupno oko 8000 njemačkih vojnika, pored više od 4000 naoružanih četnika.« Nailazimo i na zanimljiv članak Joška Čelara, u kojemu taj novinar, u razgovoru s nekolicinom Betinjanom, medu ostalim Lenkom Jadrešić, Anom Juras, Anom Jadrešić, Vjekoslavom Kapov i Dragoslavom Jadrešić, evocira neke značajne trenutke iz života Betine.

U privrednoj rubrici lista što ga je uredavao Josip Grbelja uočljiv je napis pod naslovom "Devet privrednih mjeseci". Tu, medu ostalim, nalazimo na vijest da je 1964. godine elektrificirano pet sel (Ražine, Vrujce, Rakovo Selo, Škugor i Šupljak) dok se u završnoj fazi nalaze radovi na elektrifikaciji naselja Meterize, Cista Mala, Čista Velika, Gračac, Sonković, Plastovo i Vellačka Glava. Zanimljiv je i podatak da je te godine tekstilna tvornica "Jadranka", zahvaljujući kooperativnim odnosima s Tekstilnom tvornicom u Dugoj Resi, svu proizvodnju za 1965. godinu rasprodala. Dopisnik iz Drniša, agilni Josip Zagorac, javlja da će poljoprivredni kombinat "Petrovo polje" u Drnišu od svojih oko 500 kooperanata s "Petrovom polja" i "Zagore" dobiti oko 50 vagona crvenog luka. Čitamo u tom članku: »PIK je počeo graditi novo duhansko skladište površine oko 2000 kvadratnih metara. Skladište se gradi u blizini vinarskog podruma i kad budu gotove sve fermentacijske komore bit će u stanju primiti svu planiranu proizvodnju duhana od 400 tona.« Joso Laća javlja se dopisom »Nije li rudnik ipak prerano zatvoren« — radilo se o prestanku vodenja ugljena u rudniku Dubravice. Marijivi Boris Kale javlja se člankom »Promijenjeni hobii u kojemu lucidno rasprijava o nekim šibenskim "specifičnostima".

U ovom broju "Šibenskog lista" tiskan je prilog "Mladih". Medu člancima zapažen je osvrt pod naslovom "Realnost mjeđe u razlogu Vuka Rsvatca", objelodanjeći su ulomci iz tada aktualnih izlaganja Petra Stambolića, Mirka Božića i Frane Barbieri, a predstavljena je i literarna družina šibenske Gimnazije — svoje pjesničke priloge dali su Jagoda Erlika Baranović, Miomira Kučić i Kata Erceg. Prigodni razgovor s trojicom primjernih mlađih ljudi — Jakovom Vučenovićem, Danicom Gnjlđić i Jankom Englićem, svjedoče o teškoćama i radoštima življena tadašnje omladine. Posebice je bio zanimljiv uvodnik lista "Mladih" što je objavljen pod naslovom "Potrebno je okupljati omladinu prema njenom prirodnom interesu" — dobrano zbog toga što je taj članak našao u "Interes" komitetskih struktura!

U kulturnoj rubrici lista Joško Čelar piše o smještu šibenskih mališana u jaslice. Tako doznajemo da je u devet odjeljenja vrtića smješteno 500 djece. O tome što tadašnje šibensko selo prizeljkuje u sferi prosvjete i kulture razglasila Uroš Korlat. Zanimljivo kozeriju pod naslovom "Gledaj svoje poslove, druže" objavljuje "Opservar" (tako se potpisivalo Boris Kale), a Josip Zagorac obavještava o čemu se raspravljalo na prvoj Sjednici novoinvenovanog Savjeta za prosvjetu. Općinske skupštine Drniš — nakon referata Mile Dulčića, u Savjet šibenske Pedagoške akademije imenovan je prof. Milan Peteržilnik, direktor Gimnazije u Drnišu, dok je Adam Pešić razriješen funkcije vršioca dužnosti direktora Ekonomskog škole.

Povodom dvadesete godišnjice NK "Šibenika" objavljen je (autor je Josip Jakovljević) pregled djelovanja tog šibenskog drugoligaša. Ekipa koja je po prvi put osvojila naslov prvaka Dalmacije činili su Gašić, Crnogorac, Stošić, Knez, Macanović, Tedling, Bego, Švast, Rep, Kalšan i Friganović. Nailazimo i na razgovor s bivšim igračem "Šibenika" Ivicom Šangulinom — tim prvotimcem "Rijeke" sjećanja je obnovio Dragan Korda. (Nastavlja se).

J. VESELIĆ